

LWR.430.1.2023
Nr ewid. 35/2023/P/23/001/LWR

Informacja o wynikach kontroli

Wykonanie budżetu państwa w 2022 r.
w części 85/02 – województwo dolnośląskie

MISJA

Najwyższej Izby Kontroli jest niezależna, profesjonalna kontrola zadań publicznych w interesie obywateli i państwa

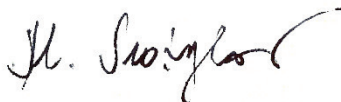
p.o. Dyrektor Delegatury NIK we Wrocławiu

dr Marcin Kaliński

Akceptuję:

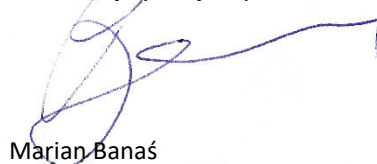
Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli

Małgorzata Motylow

Zatwierdzam:

Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Marian Banaś

Warszawa, dnia 31.05.2023,

Najwyższa Izba Kontroli
Ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
T/F +48 22 444 50 00

www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	4
2.	OCENA OGÓLNA	6
3.	WNIOSKI	9
4.	WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE	10
4.1.	DOCHODY BUDŻETOWE	10
4.2.	WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH	16
4.3.	SPRAWOZDAWCZOŚĆ	29
5.	USTALENIA INNYCH KONTROLI	31
6.	INFORMACJE DODATKOWE	38
7.	ZAŁĄCZNIKI	39
7.1.	DOCHODY I WYDATKI JEDNOSTEK FUNKCJONUJĄCYCH W RAMACH CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE	39
7.2.	WYKAZ OCEN KONTROLOWANYCH	40
7.3.	KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE	41
7.4.	DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE	42
7.5.	WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE	46
7.6.	ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE	55
7.7.	WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE	57
7.8.	WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI	58

1. WPROWADZENIE

Cel kontroli

Ocena wykonania budżetu państwa na rok 2022, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/02 – województwo dolnośląskie oraz ocena wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa.

Zakres kontroli

- analiza porównawcza dochodów i ocena działań windykacyjnych,
- ocena realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich,
- prawidłowość i rzetelność sprawozdań.

Jednostki kontrolowane

Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna we Wrocławiu

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1, 2 i 6 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o *województwie i administracji rządowej w województwie*¹, wojewoda pełni funkcję przedstawiciela Rady Ministrów, zwierzchnika rządowej administracji zespolonej w województwie, a także reprezentanta Skarbu Państwa w zakresie określonym w odrębnych ustawach. Ponadto wojewoda kontroluje pod względem legalności, gospodarności i rzetelności wykonywanie przez organy samorządu terytorialnego zadań z zakresu administracji rządowej (art. 3 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy), również nadzoruje wykorzystanie zasobu nieruchomości Skarbu Państwa (art. 3 ust. 2a tej samej ustawy).

Wojewoda Dolnośląski jako dysponent części budżetowej 85/02 – *województwo dolnośląskie*, był również dysponentem środków budżetu państwa trzeciego stopnia w zakresie dokonywania wydatków ujętych w planie finansowym Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu (dalej: DUW lub Urząd) oraz pobierania dochodów. Realizację zadań w tym zakresie Wojewoda Dolnośląski powierzył Dyrektorowi Generalnemu DUW, z wyłączeniem:

- należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym;
- należności Skarbu Państwa przejętych przez Wojewodę Dolnośląskiego jako mienie pozostałe po zlikwidowanych państwowych jednostkach organizacyjnych lub spółkach z udziałem Skarbu Państwa, po rozwiązanych lub wygasłych umowach o oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania, po przedsiębiorstwach państwowych wykreślonych w rejestrze przedsiębiorców lub przejętych przez Skarb Państwa z innych tytułów oraz nieściągniętych należności zlikwidowanego Funduszu Skarbu Państwa;
- wydatków budżetu państwa, będących zasądzonymi zobowiązaniami (z tytułu rent i odszkodowań) Skarbu Państwa – Wojewody Dolnośląskiego;
- wydatków związanych z obsługą mienia Skarbu Państwa².

Ponadto Wojewoda Dolnośląski ustanowił³, w części 85/02, jedenastu bezpośrednio podległych dysponentów środków budżetu państwa trzeciego stopnia⁴ oraz dwóch bezpośrednio podległych dysponentów drugiego stopnia⁵, a także 52 dysponentów środków budżetu państwa trzeciego stopnia (powiatowi lekarze weterynarii i powiatowi inspektorzy sanitarni), bezpośrednio podległych dysponentom drugiego stopnia, tj. Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Lekarzowi Weterynarii oraz Dolnośląskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu.

W ramach części budżetu państwa 85/02 – *województwo dolnośląskie* sfinansowano przede wszystkim, poprzez dotacje celowe, zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone odrębnymi ustawami, realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego (wydatki z tego tytułu wyniosły 2 883 502,3 tys. zł stanowiące 69,8% wydatków w części 85/02),

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 190.

² Zarządzenie nr 1 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 3 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia dysponentów środków budżetu państwa, trybu uruchamiania środków budżetu państwa, rozliczania dotacji udzielonych z budżetu państwa oraz realizacji budżetu Wojewody Dolnośląskiego w układzie zadaniowym.

³ Jak wyżej.

⁴ [1] Dolnośląski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej, [2] Dolnośląski Kurator Oświaty, [3] Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, [4] Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa, [5] Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny, [6] Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, [7] Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej, [8] Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków, [9] Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego, [10] Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego, [11] Komendant Państwowej Straży Rybackiej we Wrocławiu.

⁵ [1] Dolnośląski Wojewódzki Lekarz Weterynarii, [2] Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

a także funkcjonowanie służb, inspekcji i straży tworzących administrację zespoloną, podległą Wojewodzie Dolnośląskiemu (wydatki z tego tytułu wyniosły 377 223,4 tys. zł stanowiące 9,1% wydatków w części 85/02).

W 2022 r. dysponent części 85/02 zrealizował dochody w wysokości 241 690,7 tys. zł, w tym dochody dysponenta III stopnia – DUW wyniosły 21 951,9 tys. zł (stanowiące 9,1 % dochodów dysponenta części).

Wydatki budżetu państwa w części 85/02 zostały zrealizowane w kwocie 4 129 379,7 tys. zł, w tym wydatki dysponenta III stopnia dotyczące jednostki budżetowej (DUW) wyniosły 139 757,8 tys. zł (stanowiące 3,4 % wydatków dysponenta części).

Realizacja wydatków budżetu środków europejskich w 2022 r. w części 85/02 wyniosła 6460,6 tys. zł, co stanowiło 0,01% ogółem wydatków budżetu środków europejskich⁶.

Udział części 85/02 – *województwo dolnośląskie* w dochodach budżetu państwa w 2022 r. wyniósł 0,05%⁷, a w wydatkach 0,8%⁸.

Kontrola w DUW została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1⁹ ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli*¹⁰ (dalej: *ustawa o NIK*). Na tej samej podstawie została przeprowadzona kontrola w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu (dalej: WSSE lub Stacja). Ponadto na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy *o NIK* kontrola została przeprowadzona w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze w zakresie wykorzystania dotacji celowych z budżetu państwa na finansowanie wypłat dodatku osłonowego oraz na realizację świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

⁶ Wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 74 102 704,4 tys. zł (źródło: Ministerstwo Finansów).

⁷ Dochody budżetu państwa w 2022 r. wynosiły 504 820 801,5 tys. zł (źródło: Ministerstwo Finansów).

⁸ Wydatki budżetu państwa w 2022 r. wyniosły 517 398 907,0 tys. zł (źródło: Ministerstwo Finansów).

⁹ Kontrola pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

¹⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 623.

2. OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli
ocenia w formie opisowej
wykonanie budżetu
państwa w 2022 r.
w części 85/02
– województwo
dolnośląskie

Najwyższa Izba Kontroli ocenia w formie opisowej wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 85/02 – województwo dolnośląskie.

Ocenę opisową wydano na podstawie ocen cząstkowych: [1] negatywnej w zakresie dochodzenia należności, [2] pozytywnej w zakresie wykonania wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, jednakże ujawniono w tym obszarze wydatki ocenione jako niecelowe lub niegospodarne na kwotę 566,8 tys. zł oraz poniesione z naruszeniem prawa na kwotę 3251,4 tys. zł, a także [3] pozytywnej opinii odnośnie do sporządzonych przez DUW sprawozdań budżetowych i sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Wpływ na ocenę wykonania budżetu państwa w 2022 r. w części 85/02 miały również stwierdzone nieprawidłowości świadczące o nierealizowaniu wniosków pokontrolnych z lat ubiegłych (w zakresie dochodów) oraz stwierdzone przypadki działań nierzetelnych związanych z realizacją wydatków ogółem w kwocie 34 050,5 tys. zł.

Zrealizowane w 2022 r. dochody dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie w kwocie 241 690,7 tys. zł były wyższe o 5,3% od uzyskanych w roku poprzednim oraz o 29,7% od zaplanowanych w ustawie budżetowej¹¹, a stan zaległości na koniec 2022 r. wzrósł w stosunku do roku poprzedniego o 8,5%. Najwyższa Izba Kontroli oceniła negatywnie wykonanie budżetu państwa w 2022 r. przez DUW w zakresie dochodzenia należności. Wpływ na to miała przede wszystkim skala stwierdzonych nieprawidłowości ogółem w obszarze windykacji na kwotę 2759,7 tys. zł (co stanowiło 1,1% zrealizowanych dochodów dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie). W pięciu z 10 skontrolowanych należności, tj. 50% badanych przypadków, NIK stwierdziła nieprawidłowości w zakresie terminowości prowadzenia windykacji, co było działaniem nierzetelnym oraz stanowiło naruszenie art. 42 ust. 5 *ufp*. W każdej z zakwestionowanych spraw przez okres od dwóch miesięcy do ponad trzech lat bez uzasadnienia nie podejmowano działań w celu wyegzekwowania należności.

Wydatki budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w kwocie ogółem 4 135 840,3 tys. zł zostały wykonane na zaplanowanym poziomie (ich realizacja wyniosła odpowiednio 98,6% i 100%), nie zawsze jednak w sposób celowy, gospodarny, rzetelny i legalny. Kontrola 27,5% dotacji udzielonych przez dysponenta części 85/02, wykazała, że zostały one przekazane beneficjentom w prawidłowo ustalonych kwotach i terminach umożliwiających realizację zadań. W rezultacie wydatkowania tych środków osiągnięto zakładane cele. Sprawdzone także 36,2% wartości dokonanych blokad, nie stwierdzając nieprawidłowości. Kontroli zgodności z ustawą z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*¹² oraz wewnętrznymi regulacjami poddano również pięć postępowań o udzielenie zamówień publicznych (na które łącznie wydatkowano 581,9 tys. zł), w każdym stwierdzając nieprawidłowość.

W ramach kontroli zbadano 5,0% wydatków budżetu państwa zrealizowanych przez DUW w części 85/02. Środki publiczne wykorzystano z reguły celowo i gospodarnie, a wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w *ufp* i aktach wykonawczych do tej ustawy. Obowiązujący w DUW system kontroli zarządczej i funkcjonujące w jego ramach mechanizmy kontroli w zakresie finansowym nie zapobiegły jednak wystąpieniu nieprawidłowości polegających na: [1] udzieleniu zamówienia publicznego, którego przedmiotem było świadczenie usług na rzecz DUW w zakresie prac biurowych, wspomagających pracę Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców (w wyniku realizacji którego wydatkowano

¹¹ Ustawa budżetowa z dnia 17 grudnia 2021 r. na 2022 rok (Dz. U. z 2022 r. poz. 270); dalej: ustawa budżetowa.

¹² Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zm.; dalej: pzp.

71,7 tys. zł) w sposób nierzetelny, z naruszeniem zasady efektywności wyrażonej w art. 17 ust. 1 pkt 2 *pzp*, [2] zleceniu usług obejmujących transport i utylizację śniętych ryb wyłowionych z rzeki Odry i jej zalewów (w wyniku czego wydatkowano 312,5 tys. zł) bez poprzedzenia ich rzetelnym (z należytą starannością) ustaleniem wartości tego zamówienia, a także bez przeprowadzenia określonej regulacjami wewnętrznymi procedury, a także z naruszeniem art. 46 ust. 1 *ufp*, tj. bez zabezpieczenia środków finansowych w planie finansowym, ponadto niegospodarnie wydając łącznie 283,0 tys. zł poprzez zlecenie usługi wykonawcy oferującemu cenę ponad 30-krotnie wyższą od ceny stosowanej przez innego wykonawcę, z którym wcześniej współpracowano oraz zastosowanie ryczałtowej stawki za utylizację śniętych ryb w dziewięciu dowodach księgowych; [3] zawarciu 34 umów zleceń na kwotę ogółem 271,0 tys. zł w związku z realizacją czterech zamówień publicznych poddanych szczegółowemu badaniu, z naruszeniem „Rekomendacji dotyczących zawierania umów cywilnoprawnych w jednostkach administracji rządowej”¹³, co było działaniem nierzetelnym; [4] nierzetelnym oszacowaniu wartości zamówienia w dwóch postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych, co doprowadziło do przeprowadzenia tych postępowań w niewłaściwym trybie, bez zastosowania przepisów *pzp*; [5] niezapewnieniu w 12 postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych potencjalnym wykonawcom – wynikającego z zarządzenia Nr 21 Dyrektora Generalnego DUW z dnia 6 maja 2021 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustalenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych i wydatkowania środków publicznych w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu – czasu na składanie ofert, a w jednym postępowaniu nieskierowaniu ofert do wymaganej liczby oferentów; [6] nieuprawnionym wprowadzeniu terminu przyjmowania wniosków o przyznanie dotacji na finansowanie dodatku osłonowego, dłuższego niż wynikający z art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. *o dodatku osłonowym*¹⁴; [7] niedostępnianiu wyników kontroli przeprowadzanych w DUW w okresie objętym kontrolą, czego wymagał art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie ustawy z dnia 6 września 2001 r. *o dostępie do informacji publicznej*¹⁵; [8] zawnioskowaniu do Ministra Finansów o środki z rezerwy celowej na kwotę ogółem 3003,0 tys. zł w ramach rozdziału klasyfikacji budżetowej 75478 – *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych*, podczas gdy w 2022 r. nie wprowadzono na terenie województwa dolnośląskiego stanu klęski żywiołowej; [9] zawnioskowaniu do Rady Ministrów o środki z rezerwy ogólnej w łącznej kwocie 33 105,3 tys. zł na sześć działań, które nie spełniały kryterium finansowania z takiego źródła, co było działaniem nierzetelnym; [10] wypłaceniu dyspozytorom medycznym zatrudnionym na umowy zlecenia dodatkowego wynagrodzenia w łącznej kwocie 156,4 tys. zł, za pracę, która już raz została opłacona; [11] niegospodarnym wydatkowaniu 37,2 tys. zł za nocleg żołnierzy obrony terytorialnej oraz strażaków Państwowej Straży Pożarnej (zabezpieczających szpital tymczasowy), tj. na zadanie nieprzewidziane do realizacji przez Wojewodę Dolnośląskiego; [12] nieprzeprowadzeniu analizy kosztów dystrybucji energii elektrycznej, której realizacja mogła obniżyć ponoszone z tego tytułu w 2022 r. wydatki o kwotę 90,2 tys. zł.

NIK pozytywnie zaopiniowała roczne/łączne sprawozdania za 2022 r., sporządzone przez dysponenta części 85/02 – *województwo dolnośląskie* oraz sprawozdania jednostkowe DUW. Sprawozdania łączne dysponenta części 85/02 zostały sporządzone prawidłowo i rzetelnie, na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów, a sprawozdania jednostkowe DUW na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

¹³ Zamieszczonych na stronie internetowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w zakładce Kontrola i nadzór, w punkcie Materiały.

¹⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 759; dalej: *ustawa o dodatku osłonowym*.

¹⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 902.

Również w formie opisowej NIK oceniła wykonanie planu finansowego na 2022 r. Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu (dalej: WSSE).

Wydatki WSSE w kwocie 38 695,1 tys. zł zostały wykonane na zaplanowanym (ze zmianami) poziomie i zgodnie z przeznaczeniem. Na podstawie próby obejmującej 5,1% wydatków budżetu państwa zrealizowanych przez tą jednostkę stwierdzono, że środki publiczne wykorzystano celowo i gospodarnie, a wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi. Wybrane do badania postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzono zgodnie z *pzp*. Badanie wykorzystania środków z rezerw celowych oraz analiza wydatków, które w 2021 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego nie wykazały nieprawidłowości. Izba zaopiniowała pozytywnie sporządzone przez WSSE sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych, za wyjątkiem sprawozdania Rb-N za IV kwartał 2022 r., w którym zawyżono należności o kwotę ogółem 165,7 tys. zł. Prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym sporządzono sprawozdania budżetowe oraz z zakresu operacji finansowych, które przekazywały prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań za 2022 r. Za wyjątkiem ww. sprawozdania Rb-N sporządzono je także prawidłowo pod względem merytorycznym. Negatywna opinia o ww. sprawozdaniu Rb-N wynikała ze stwierdzonej nieprawidłowości polegającej na wykazaniu w nim należności, które nie miały charakteru bezspornych.

Także wykorzystanie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze (dalej: MOPS) dotacji celowych z budżetu państwa na finansowanie wypłat dodatku osłonowego oraz na realizację świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostało przez NIK ocenione w formie opisowej.

Kontrola wykazała, że MOPS prawidłowo wykorzystał w 2022 r. dotację celową z budżetu państwa w wysokości 3614,3 tys. zł, przeznaczoną na finansowanie wypłat dodatku osłonowego. Terminowo i rzetelnie dokonano jej rozliczenia oraz bez opóźnień zwrócono niewykorzystane środki. Stwierdzono jednak nieprawidłowość podczas realizacji wyżej opisanego zadania polegającą na przekroczeniu terminów wypłaty dodatku osłonowego wynikających z art. 2 ust. 8 ustawy *o dodatku osłonowym*. Dotyczyło to wypłaty I raty (32,8% wypłat) i II raty (0,7% wypłat) dodatku osłonowego wypłaconego na podstawie wniosków złożonych w styczniu 2022 r. Izba pozytywnie oceniła wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań z funduszu alimentacyjnego. Otrzymane na ten cel w 2022 r. środki w kwocie 2 963,2 tys. zł zostały zgodnie z przeznaczeniem wykorzystane i terminowo rozliczone.

Wykaz ocen kontrolowanych jednostek znajduje się w załączniku nr 7.2. do niniejszej Informacji.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 85/02 – *województwo dolnośląskie* została przedstawiona w załączniku nr 7.3. do niniejszej Informacji.

3. WNIOSKI

Wojewoda Dolnośląski

1. Wzmocnienie nadzoru w zakresie prezentowania danych w sprawozdaniach sporządzanych przez jednostki funkcjonujące w ramach części 85/02¹⁶.
2. Podjęcie działań nadzorczych w celu zapewnienia terminowego przyznawania świadczeń na podstawie przekazanych przez DUW dotacji¹⁷.
3. Rozważenie zasilenia o dodatkowe środki organów nadzoru budowlanego¹⁸ oraz inspekcji weterynaryjnej¹⁹ w związku ze zgłaszanymi przez nie problemami kadrowymi.

¹⁶ W związku z kontrolą P/23/001 przeprowadzoną w WSSE.

¹⁷ W związku z kontrolą P/23/001 przeprowadzoną w MOPS.

¹⁸ W związku z kontrolą I/22/001.

¹⁹ W związku z kontrolą P/22/088.

4. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

4.1. DOCHODY BUDŻETOWE

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 r., kontrola dochodów budżetowych w części 85/02 – województwo dolnośląskie została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego oraz badania skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych.

Zrealizowane dochody wyniosły 241 690,7 tys. zł, co stanowiło 129,7% zaplanowanej kwoty (186 368,0 tys. zł) i były o 5,2% większe niż w roku poprzednim.

W strukturze zrealizowanych dochodów największy udział miały dochody w następujących działach:

- 700 – *Gospodarka mieszkaniowa* – 62,5% (151 165,8 tys. zł),
- 855 – *Rodzina* – 16,7% (40 314,9 tys. zł) oraz
- 750 – *Administracja publiczna* – 8,7% (20 987,3 tys. zł).

Ogółem dochody uzyskano w 20 działach, w tym w sześciu działach nieplanowane (w kwocie 322,7 tys. zł), a w 13 działach wyższe od planowanych (łącznie o 56 080,9 tys. zł), natomiast w jednym dziale²⁰ nie zrealizowano dochodów w planowanej wysokości (różnica wyniosła 1080,8 tys. zł)²¹.

Dochody dysponenta III stopnia (DUW) w 2022 r. wyniosły 21 951,9 tys. zł i były wyższe zarówno od dochodów zaplanowanych na ten rok o 3927,9 tys. zł (tj. o 21,8%), jak i od dochodów uzyskanych w 2021 r. o 5049,6 tys. zł (tj. o 29,9 %). Stanowiły one 9,1% udziału w dochodach uzyskanych w części 85/02. Największe, bo sięgające 92,4% zrealizowanych dochodów DUW, były dochody w dziale 750 – *Administracja publiczna* (20 294,5 tys. zł), w tym w rozdziale 75011 – *Urzędy wojewódzkie* (20 181,8 tys. zł), w § 0930 – *wpływy z opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych*, w którym wykonanie w 2022 r. wyniosło 15 186,6 tys. zł, co miało zasadniczy wpływ na wyższe osiągnięte przez dysponenta III stopnia dochody w tym rozdziale w 2022 r. w stosunku do roku poprzedniego (wzrost o 5727,8 tys. zł, tj. o 60,6%). Jednocześnie większe niż zakładano o 1686,6 tys. zł (tj. 12,5%) wykonanie planu w 2022 r. w § 0930 miało znaczący wpływ na osiągnięte przez dysponenta III stopnia wyższe dochody w 2022 r.

Według stanu na 31 grudnia 2022 r. należności pozostałe do zapłaty ogółem w części 85/02 – województwo dolnośląskie wyniosły 1 523 053,5 tys. zł i wzrosły w stosunku do należności w roku poprzednim o 119 295,3 tys. zł, tj. o 8,5%. Wzrost ten nastąpił przede wszystkim w dwóch działach: 855 – *Rodzina* (1 374 779,2 tys. zł stanowiące 90,3% należności ogółem), gdzie różnica w stosunku do roku poprzedniego wyniosła 111 015,9 tys. zł (8,8%), co wynikało głównie z niewyegzekwowania od dłużników alimentacyjnych zwrotów świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także w dziale 700 – *Gospodarka mieszkaniowa*, gdzie należności, w szczególności niewniesione opłaty za użytkowanie wieczyste wyniosły 106 073,6 tys. zł, co stanowiło 7,0% należności ogółem (wzrost w stosunku do roku poprzedniego wyniósł 5917,4 tys. zł, tj. 5,9%).

Zaległości netto (tj. należności, których termin zapłaty już upłynął i które mogą być dochodzone) według stanu na 31 grudnia 2022 r. wyniosły 1 522 002,2 tys. zł i były wyższe o 117 949,1 tys. zł, tj. o 8,4% od zaległości netto na koniec 2021 r. Wynikało to głównie ze wzrostu w dziale 855 – *Rodzina* (z powodów podanych powyżej).

Zaległości netto jednostek podległych Wojewodzie Dolnośląskiemu na koniec 2022 r. wynosiły 22 836,9 tys. zł i były wyższe o 3116,3 tys. zł (tj. o 15,8%) od zaległości na koniec roku poprzedniego. Znaczący wzrost zaległości odnotowano w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska we Wrocławiu (wzrost o 3256,8 tys. zł, tj. o 32,8%), w Wojewódzkim Inspektoracie Jakości Handlowej

²⁰ Numer 853 – *Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej*.

²¹ Wynikało to z mniejszej liczby składanych wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową i rejestracji oświadczeń o powierzeniu wykonania pracy cudzoziemcom i niższych wpływów z tytułu opłat wnoszonych przy składaniu tego rodzaju wniosków.

Artykułów Rolno-Spożywczych we Wrocławiu (wzrost o 52,9 tys. zł, tj. o 26,9%), w Wojewódzkim Inspektoracie Transportu Drogowego we Wrocławiu (o 3,3 tys. zł, tj. o 24,9%). Zaległości netto w kwocie 120,1 tys. zł wystąpiły także w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków we Wrocławiu, podczas, gdy na koniec 2021 r. jednostka ta nie wykazywała zaległości.

W celu wyegzekwowania największych zaległości powstałych w pięciu działach klasyfikacji budżetowej²², Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu DUW kierowała pisma do wydziałów merytorycznych DUW i jednostek podległych, przypominając o konieczności terminowego przekazywania dokumentów dotyczących należności publicznoprawnych oraz pozyskiwała z wydziałów merytorycznych DUW informacje o podejmowanych działaniach mających na celu wyegzekwowanie przypisanych należności. Po zakończeniu okresów sprawozdawczych do sprawozdania Rb-27ZZ sporządzano dla wydziałów merytorycznych kwartalne informacje o wysokości wykonanych dochodów, jak i stanie zaległości i wykazanych w tych sprawozdaniach przez jednostki samorządu terytorialnego²³, monitorowano należności i zaległości na podstawie wyjaśnień jednostek podległych opisujących ich charakter oraz uzupełniających informacji jst, przedstawiających strukturę zaległości. Analizowano również zrealizowane dochody oraz powstałe zaległości w przekroju klasyfikacji budżetowej oraz w podziale na jednostki realizujące oraz przypomniano jst o obowiązujących terminach przekazywania dochodów budżetu państwa, wskazywano także numery rachunków bankowych, na które należy dokonywać wpłat.

Na koniec 2022 r. u dysponenta III stopnia wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w łącznej kwocie 12 446,7 tys. zł (o 1,1% mniej niż w roku poprzednim). Wpływ na to miał głównie spadek należności w dziale 710 – *Działalność usługowa* w rozdziale 71015 – *Nadzór budowlany*, w § 0580 – *wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych*, wynoszący 580,7 tys. zł (spadek o 34,7%), w § 0580 – *wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych*, wynoszący 369,1 tys. zł (spadek o 35,7%) oraz w dziale 750 – *Administracja publiczna* w rozdziale 75095 – *Pozostała działalność* w § 810 – *wpłaty środków pozostałych z likwidowanych przedsiębiorstw*, wynoszący 2053,7 tys. zł (spadek o 5,8%). Jednocześnie wysokość zaległości netto dysponenta III stopnia wyniosła 9656,6 tys. zł, co stanowiło 77,6% należności pozostałych do zapłaty i była niższa od kwoty zaległości netto na koniec 2021 r. (9680,0 tys. zł) o 23,4 tys. zł (spadek o 0,2%). Największy udział w strukturze tych zaległości miały wierzytelności przejęte przez Wojewodę Dolnośląskiego z dniem 1 stycznia 2017 r. po zlikwidowanym Funduszu Skarbu Państwa, według stanu na 31 grudnia 2022 r. w łącznej kwocie 7752,8 tys. zł²⁴ (80,3% zaległości netto dysponenta III stopnia).

W 2022 r. spisano z powodu przedawnienia należności w łącznej kwocie 43,1 tys. zł²⁵. Były one objęte stałym monitoringiem, przy wykorzystaniu jednego z modułów systemu finansowo-księgowego oraz poprzez bieżącą analizę dokumentów i toczących się spraw. Podejmując uzasadnione decyzje o spisaniu należności przedawnionych ustalono stan faktyczny i wyjaśniano wszystkie okoliczności sprawy. Niemniej we wszystkich czterech badanych przypadkach dokonano nierzetelnego spisania należności:

- w trzech przypadkach (75,0% badanej próby) stwierdzono beczynność (w jednym przypadku wynoszącą ponad 13 lat) w zakresie bieżącego monitorowania należności w celu podjęcia czynności inicjujących postępowanie w zakresie wyksięgowania przedawnionych należności zlikwidowanego Funduszu Skarbu Państwa z ewidencji księgowej prowadzonej przez Wydział Finansów i Budżetu DUW (dalej: WFiB). Odsetki ogółem w kwocie 40,2 tys. zł wyksięgowano z ksiąg rachunkowych dopiero 26 maja 2022 r., tj. kolejno po ponad: czterech latach i czterech miesiącach od ich przedawnienia, 13 latach i dziewięciu miesiącami od ich przedawnienia oraz ośmiu latach od ich przedawnienia (a nie w okresie sprawozdawczym, w którym podlegały spisaniu). Odsetki te, na skutek upływu terminu przedawnienia przestały spełniać definicję aktywów określoną w art. 3 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości*²⁶, tj. nie stanowiły zasobów majątkowych, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Prowadzący sprawę Radca prawny wyjaśnił m.in., że część z ww. należności przedawniła się w czasie,

²² 855 – *Rodzina* (90,2%), 700 – *Gospodarka mieszkaniowa* (7,3%), 710 – *Działalność usługowa* (0,4%), 851 – *Ochrona zdrowia* (0,3%) oraz 900 – *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska* (0,9%).

²³ Dalej: jst

²⁴ Wykazane w dziale 750 – *Administracja publiczna* w rozdziale 75095 – *Pozostała działalność* w § 0630, § 0810 i § 0920.

²⁵ Obejmowały one trzy należności po zlikwidowanym Funduszu Skarbu Państwa na kwotę 40,2 tys. zł oraz jedną karę pieniężną na kwotę 2,9 tys. zł.

²⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.; dalej: *ustawa o rachunkowości*.

- gdy Skarb Państwa reprezentowany był przez Ministra Skarbu Państwa, tj. przed lipcem 2012 r.²⁷, a liczba przekazanych Wojewodzie Dolnośląskiemu spraw, w tym ich niekompletność, jak i zasadność roszczeń, a także realizacja nowych zadań nakładanych na DUW, nie pozwalała na natychmiastowe podjęcie działań, co powodowało przesunięcia czasowe. Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli wyjaśnił natomiast, że spisanie trzech ww. należności było wynikiem przeprowadzonej w 2022 r. analizy spraw (dokumentacji) dotyczących zadłużenia przejętego przez Wojewodę Dolnośląskiego po zlikwidowanym Funduszu Skarbu Państwa. NIK nie uznała jednak tych argumentów za zasadne biorąc pod uwagę, że bieżące spisywanie przedawnionych i umorzonych należności przysługujących Wojewodzie warunkuje dotrzymanie wymogów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego niezależnie od terminu ich zapłaty oraz wymogów art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości stanowiącego, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym;
- w jednym przypadku²⁸ (25% badanej próby) podjęto czynności egzekucyjne wobec zaległości, która uległa przedawnieniu z dniem 31 grudnia 2021 r., a także pomimo faktu, że nie było podstaw do zastosowania przepisów o odpowiedzialności osób trzecich (ze względu na art. 107–109 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa*²⁹, bowiem należność dotyczyła kary pieniężnej nałożonej na podstawie przepisów art. 107 ust. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o *działalności leczniczej*³⁰), co NIK uznała jako działania jako nierzetelne, gdyż wydłużyły one jedynie o kolejny rok czas utrzymywania w ewidencji księgowej DUW utraconych należności w wysokości 2,9 tys. zł. Zobowiązanie spółki komandytowej uległo przedawnieniu 31 grudnia 2021 r. zgodnie z art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej, jednak DUW w maju 2022 r. (a więc pięć miesięcy po przedawnieniu zobowiązania) wszczął z urzędu postępowanie w zakresie przeniesienia odpowiedzialności komplementariusza za zobowiązanie spółki komandytowej z tytułu orzeczonej kary pieniężnej pomimo tego, że nie było podstaw prawnych do jej dochodzenia od osób trzecich. Dyrektor WFiB przyznała, że ostatecznie decyzja w przedmiocie przeniesienia zobowiązania na osoby trzecie nie została wydana w związku z otrzymaną w tym zakresie opinią prawną.

Kontrola terminowości zapłaty należności odbywała się w DUW w oparciu o obowiązujące regulacje wewnętrzne. Obieg dokumentów i informacji, w tym dotyczących należności, został określony m.in. w Regulaminie DUW, a także zarządzeniach: nr 418 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 5 listopada 2021 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów w WFiB³¹; nr 381 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 grudnia 2022 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie przyjętych zasad polityki rachunkowości w zakresie obsługi budżetu Wojewody Dolnośląskiego; nr 22 Dyrektora Generalnego DUW z dnia 19 maja 2018 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych i kontroli finansowej w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu³²; nr 335 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 30 sierpnia 2021 r. w sprawie ustalenia zasad (polityki) rachunkowości w Wydziale Organizacji i Rozwoju Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu³³ w odniesieniu do należności dochodów budżetowych o charakterze cywilnoprawnym. Udzielanie w DUW ulg w spłacie należności w postaci umarzenia w całości lub części, odraczania lub rozkładania na raty zostało uregulowane zarządzeniami Wojewody Dolnośląskiego Nr 137 z dnia 4 kwietnia 2019 r. w sprawie udzielania ulg w spłacie należności stanowiących dochody Skarbu Państwa oraz Nr 261 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie trybu postępowania przy umarzeniu w całości albo w części bądź odraczaniu lub rozkładaniu na raty należności zlikwidowanego Funduszu Skarbu Państwa lub należności Skarbu Państwa przejętych z tytułu spadków i darowizn. Przyjęte regulacje były zgodne z art. 55–58 oraz art. 60 *ufp*.

DUW monitorował proces windykacji należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego w oparciu o informacje zawarte w kwartalnych sprawozdaniach rzeczowych w Centralnej Aplikacji Statystycznej. Na tej podstawie ustalano m.in. jakie działania podejmowały jst wobec dłużników alimentacyjnych. W szczególności ustalono, że jst przeprowadzały wywiady alimentacyjne oraz odbierały

²⁷ Wojewoda Dolnośląski przejął sprawy 24 lipca 2012 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16 marca 2012 r. o likwidacji delegatur terenowych ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa (Dz. U. poz. 459). Poprzednio sprawę prowadziła Delegatura Ministra Skarbu Państwa we Wrocławiu.

²⁸ Dotyczy kary pieniężnej za niedopełnienie obowiązku zgłoszenia w ustawowym terminie zmiany danych objętych rejestrem w zakresie zawarcia obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu leczniczego.

²⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 2651, ze zm.; dalej: Ordynacja podatkowa.

³⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 633, ze zm.

³¹ Ze zm.

³² Ze zm.

³³ Ze zm.

oświadczenia majątkowe od dłużników alimentacyjnych, przekazywały komornikowi informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, zobowiązywały dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy oraz informowania powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej, wszczynały postępowania i wydawały decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, składały wnioski o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 i § 1a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny*³⁴, kierowały do starostów wnioski o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego. Przeprowadzono również 11 kontroli w ośrodkach pomocy społecznej, w ramach, których zweryfikowano, czy i w jakim zakresie gminy lub ośrodki pomocy społecznej realizowały wobec dłużników alimentacyjnych działania, które opisano wyżej. Stwierdzone podczas tych kontroli nieprawidłowości dotyczyły m.in.: nieprzekazywania dłużnikom alimentacyjnym informacji o przyznanych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego dla osób uprawnionych; przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego z dłużnikiem, dla którego wójt gminy nie był organem właściwym; braku przekazywania komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne wobec dłużnika alimentacyjnego istotnych informacji mających wpływ na skuteczność egzekucji świadczeń. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w wystąpieniach pokontrolnych sformułowano łącznie cztery zalecenia pokontrolne, a jst przedłożyły Wojewodzie pisemne informacje o sposobie realizacji wydanych zaleceń. Nie stwierdzono nieprawidłowości mających charakter systemowy. Ponadto Wojewoda Dolnośląski podejmował działania edukacyjne i prewencyjne, m.in. poprzez publikowanie wystąpień pokontrolnych na stronie Biuletynu Informacji Publicznej DUW, informowanie jst o zdiagnozowanych w toku kontroli nieprawidłowościach, w zakresie których formułowano zalecenia. Poziom ściągalskości obliczony jako stosunek kwot zwróconych przez dłużników alimentacyjnych do kwot należności wynosił w 2022 r. 3,6% i był nieznacznie wyższy niż w roku 2021 r. (3,4%). Dyrektor WFiB wyjaśniła, że pomimo realizacji przez jst obowiązków podjętych w stosunku do dłużników alimentacyjnych mających na celu wywiązywanie się dłużników z obowiązku alimentacyjnego, ich aktywizację zawodową, jak też zmierzające do skutecznej egzekucji należności z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego, poziom egzekucji alimentów zależał przede wszystkim od skuteczności działań organów egzekucyjnych, którymi byli komornicy sądowi. Jednostki samorządu terytorialnego realizowały bowiem zadania polegające na wsparciu działań organów egzekucyjnych.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące dochodów budżetowych w części 85/02 zawarto w tabeli stanowiącej załącznik 7.4. do niniejszej Informacji.

W czasie kontroli w WSSE przeprowadzono analizę planu wykonania dochodów, nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości. Dochody WSSE wyniosły 3506,0 tys. zł, o 32% więcej niż przewidziano w ustawie budżetowej oraz o 18% niż w roku poprzednim³⁵.

4.1.1. WINDYKACJA NALEŻNOŚCI

Badanie skuteczności działań windykacyjnych DUW przeprowadzono na próbie obejmującej należności ogółem w kwocie 2604,6 tys. zł dotyczące dziesięciu dłużników³⁶. W pięciu przypadkach czynności podejmowane przez DUW dla odzyskania należności były rzetelne i adekwatne do ich wielkości. Natomiast w pięciu pozostałych (50,0% wybranej próby), w których należności ogółem wyniosły 2525,7 tys. zł stwierdzono, świadczące o nierzetelności prowadzonych postępowań następujące nieprawidłowości:

- w jednym przypadku (zaległość w kwocie 16,4 tys. zł) przez ponad 11 miesięcy³⁷, nie były podejmowane żadne czynności w sprawie. Z dłużnikiem nie podejmowano także negocjacji,

³⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, ze zm.

³⁵ Wynikało to m.in. z wykonania odpłatnych badań od orzeczeń dla celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników obywateli Ukrainy przybyłych do Polski w wyniku wojny oraz intensyfikacji działań windykacyjnych.

³⁶ W tym sześciu dłużników, których zaległości wobec dysponenta III stopnia na koniec 2022 r. wyniosły 55,7 tys. zł (0,6% zaległości netto dysponenta III stopnia) oraz należności czterech dłużników, których zaległości wobec dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie, dla których ewidencję finansowo-księgową prowadził WFiB wynosiły 2548,9 tys. zł (68,4% łącznych zaległości netto dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie, dla których ewidencję finansowo-księgową prowadził WFiB).

³⁷ Od dnia przekazania do Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli 15 lutego 2022 r. przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Organizacji i Rozwoju DUW dokumentacji sprawy naliczenia kary umownej z tytułu odstąpienia przez zamawiającego od umowy z 14 grudnia 2021 r. do dnia 30 stycznia 2023 r., tj. do dnia złożenia w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia pozwu o zapłatę.

- co do dobrowolnej zapłaty. Prowadzący sprawę Radca prawny DUW w swoich wyjaśnieniach powołał się na dodatkowe obowiązki, które uniemożliwiły załatwienie sprawy bez zbędnej zwłoki. W ocenie NIK nie mogą one stanowić usprawiedliwienia dla beczynności DUW w ww. okresie;
- w przypadku dwóch dłużników (zaległość ogółem w kwocie 5,1 tys. zł), w stosunku do których Wojewoda Dolnośląski w dniu 10 marca 2017 r.³⁸ nie wyraził zgody na umorzenie należności egzekwowanych przez komornika sądowego z uwagi na charakter dochodzonej należności do dnia 24 grudnia 2020 r., tj. do dnia złożenia ponownego wniosku do komornika sądowego o przeprowadzenie egzekucji (a więc przez ponad trzy lata), nie podejmowano w sprawie żadnych czynności. Radca prawny DUW w wyjaśnieniach powołał się na brak możliwości podjęcia dialogu z dłużnikami. Beczynność organu wobec tych dłużników stwierdzono także w późniejszym okresie. Przez ponad dwa lata po śmierci jednego z dłużników, kiedy to nie podejmowano innych działań mających na celu dalszą egzekucję (m.in. w kierunku stwierdzenia nabycia spadku celem dochodzenia należności od potencjalnych spadkobierców), bądź skutecznego doprowadzenia do możliwości umorzenia tej należności, ani nie skorzystano z możliwości wskazanej w art. 58 ust. 3 *ufp* pozwalającej na umorzenie należności w formie jednostronnego oświadczenia woli. Radca prawny DUW wyjaśnił, że poszukiwanie zaspokojenia wierzytelności u potencjalnych spadkobierców jednego z dłużników byłoby co najmniej dyskusyjne. Dodał, że zobowiązanie było zasądzone od obojga dłużników łącznie, zatem śmierć jednego z nich nie niweczyła istnienia samej wierzytelności, gdyż występował drugi z dłużników. Natomiast w przypadku drugiego dłużnika, w stosunku do którego ostatnie postępowanie egzekucyjne komornik sądowy umorzył w marcu 2021 r., od tamtej pory do 31 grudnia 2022 r. (a więc przez ponad rok i dziewięć miesięcy) również nie podejmowano żadnych czynności (w tym m.in. nie skorzystano z możliwości zobowiązania dłużnika do wyjawienia jego majątku, nie podejmowano negocjacji, co do dobrowolnej zapłaty oraz nie skierowano do komornika sądowego ponownego wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego). Radca prawny DUW wyjaśnił, że przepisy prawa nie formułują obowiązku określonej częstotliwości składania wniosków o przeprowadzenie egzekucji do komornika po poprzedniej bezskutecznej egzekucji. NIK nie uznała za zasadne tych argumentów. W opisanych sytuacjach brak racjonalnych podstaw do tak długich okresów beczynności, a stosując skuteczny nadzór w przedmiotowym zakresie można było ich uniknąć;
 - w przypadku dłużników³⁹ (zaległość ogółem w kwocie 32,5 tys. zł), w stosunku do których ostatnią czynnością w sprawie było skierowanie pisma wierzyciela z 3 lutego 2020 r. do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi-Północ w zakresie udzielenia informacji na jakim etapie znajduje się postępowanie egzekucyjne, od tamtej pory do 31 grudnia 2022 r., a więc ponad dwa lata i dziewięć miesięcy nie podejmowano w DUW żadnych czynności, w tym nie monitorowano działań komornika i ich skuteczności oraz nie podejmowano negocjacji z dłużnikami, co do dobrowolnej zapłaty należności. Radca prawny DUW wyjaśnił, że powyższe było spowodowane epidemią COVID-19, w wyniku której kontakty z komornikiem zostały ograniczone. NIK wskazała, że w toku postępowania egzekucyjnego należy podejmować wszelkie dostępne działania i czynności w celu możliwie najszybszego zakończenia tego postępowania lub uzyskania większej efektywności w zakresie ściągniętych kwot należności, a stan epidemii nie wykluczał przy tym kontaktów z dłużnikami czy komornikiem sądowym w formie korespondencyjnej;
 - w jednym przypadku (zaległość ogółem w kwocie 9,0 tys. zł), pomimo faktu, że wyrok Sądu Rejonowego w Legnicy z 27 maja 2021 r.⁴⁰ stał się prawomocny 4 czerwca 2021 r., dopiero pismem z dnia 2 grudnia 2021 r. (a więc po prawie sześciu miesiącach) skierowano do ww. sądu wnioski o wydanie i doręczenie przedmiotowego wyroku. Komendant Posterunku Państwowej Straży Łowieckiej w Legnicy wyjaśnił, że organ nie został powiadomiony przez Sąd Rejonowy w Legnicy o posiedzeniu, a wszelkie ustalenia dotyczące zakończenia sprawy ustalono telefonicznie i dopiero po tym fakcie sporządzono wniosek i wystąpiono do sądu o wydanie i doręczenie wyroku. Stwierdzono także beczynność w późniejszym okresie. I tak, pomimo tego, że 7 stycznia 2022 r. wierzytelność stała się wymagalna, kolejną czynność windykacyjną w sprawie, tj. skierowanie do dłużnika przedsądowego wezwania do zapłaty, podjęto dopiero 26 sierpnia 2022 r. (a więc po ponad siedmiu miesiącach). Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Łowieckiej wyjaśnił, że wniosek o podjęcie czynności egzekucyjnych został przekazany do Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli DUW po otrzymaniu informacji z WFiB o nieuregulowaniu należności przez dłużnika. Natomiast radca prawny DUW w swoich wyjaśnieniach dotyczących postępowania po przekazaniu dokumentów przez

³⁸ Po umorzeniu przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie postępowania egzekucyjnego w listopadzie 2016 r.).

³⁹ Po nabyciu spadku po zmarłym pierwotnym dłużniku zmianie uległ krąg uczestników postępowania zgodnie z postanowieniem z 21 czerwca 2018 r., sygn. akt VII Co 2108/18 o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko spadkobiercom dłużnika.

⁴⁰ W sprawie o sygn. akt II K 244/21.

- Państwową Straż Łowiecką we Wrocławiu powołała się na konieczność przeprowadzenia analizy stanu faktycznego i prawnego, w szczególności charakteru wyroku warunkowo umarzającego postępowanie karne wobec dłużnika i charakteru należności pieniężnej – ekwiwalentu za bezprawnie pozyskaną zwierzynę oraz na obciążenie również innymi obowiązkami. Dodała przy tym, że obowiązujące przepisy prawa nie przewidują żadnych terminów na realizację czynności windykacyjnych, takich jak wezwanie do zapłaty i kolejno złożenie pozwu o zapłatę. Taka argumentacja, w ocenie NIK, nie mogła zostać uwzględniona, ponieważ racjonalnie nie uzasadniono okresów bezczynności między udokumentowanymi działaniami windykacyjnymi, a stosując skuteczny nadzór w przedmiotowym zakresie można było ich unikać;
- w przypadku należności przysługującej od jednego z dłużników (wynoszącej 2462,7 tys. zł.) pierwszy tytuł wykonawczy⁴¹, o którym mowa w art. 26 § 1 u.p.e.a., nie został wystawiony niezwłocznie. Nastąpiło to dopiero po upływie 63 dni, licząc od daty odbioru⁴² upomnienia przez Prezesa Zarządu podmiotu zobowiązanego do zapłaty należności. Zastępca Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej DUW wyjaśniła, że wynikało to z obciążenia obowiązkami pracownika (który zastępował też inną, nieobecną z powodu choroby osobę). W toku kontroli stwierdzono również, że pierwszy tytuł wykonawczy (z 8 listopada 2021 r.), nie zawierał wszystkich elementów, o których mowa w art. 27 § 1 pkt 2 u.p.e.a., tj. nie wskazano w nim imienia i nazwiska lub nazwy zobowiązanego i jego adresu, a także PESEL, NIP lub REGON, jeżeli zobowiązany taki numer posiadał, co NIK również oceniła jako działanie nierzetelne. Brak wymaganych danych spowodował, że Naczelnik Urzędu Skarbowego Wrocław-Fabryczna nie przystąpił do egzekucji. W konsekwencji wydłużył się czas wszczęcia postępowania egzekucyjnego o kolejne 70 dni, bowiem prawidłowy tytuł wykonawczy został wystawiony dopiero 17 stycznia 2022 r. Zastępca Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej wyjaśniła, że był to pierwszy tytuł wykonawczy wystawiony w Wydziale przy wykorzystaniu obligatoryjnej aplikacji e-TW, w której obsługę musiał wdrożyć się pracownik prowadzący sprawę, powołała się także na niedoskonałości tego systemu informatycznego. NIK nie uznała tych argumentów za zasadne, ponadto wskazała również, że nierzetelność sporządzania tytułów wykonawczych była już kwestionowana podczas kontroli P/20/001 pn. *Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 85/02 – województwo dolnośląskie* i skutkowało sformułowaniem w wystąpieniu pokontrolnym wniosku pokontrolnego obligującego Wojewodę do zapewnienia rzetelnej realizacji obowiązków związanych z egzekwowaniem należności przysługujących Wojewodzie Dolnośląskiemu, a DUW przyjął wniosek do realizacji. Powyższa nieprawidłowość wskazuje, że wniosek pokontrolny nr 3 sformułowany w ramach ww. kontroli nie został w skontrolowanym zakresie zrealizowany.

Niepodjęcie niezwłocznych działań windykacyjnych było również niezgodne z postanowieniami art. 42 ust. 5 *ufp*, według którego jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania. Powyższe ustalenia potwierdzają także niezrealizowanie wniosku pokontrolnego nr 2 w obszarze dochodów sformułowanego przez NIK w wyniku kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r. oraz wcześniejszej⁴³ kontroli NIK, bowiem nie zapewniono bezzwłocznego prowadzenia czynności egzekucyjnych. Zdaniem Izby przy ocenie rzetelności podejmowanych działań w przypadku dochodzenia należności (oprócz kwestii przedawnienia roszczeń), należy brać także pod uwagę również inne czynniki, w tym sprawność działania jednostki w podejmowaniu czynności mających jak najszybciej doprowadzić do zapłaty należności, której termin płatności minął. W badanych przypadkach wystąpiły okresy zwłoki bez obiektywnego i jednoznacznego uzasadnienia, co w ocenie NIK świadczy o bezpodstawnym przedłużaniu procesu windykacji należności i może skutkować późniejszymi problemami z ich pełnym wyegzekwowaniem.

Przeprowadzone w DUW na próbie pięciu najstarszych zaległości (na łączną kwotę 492,5 tys. zł), które pozostawały nierozliczone na 31 grudnia 2022 r., wykazało, że w czterech przypadkach nie wystąpiły przesłanki spisania tych należności jako nieściągalnych. W pozostałym, piątym przypadku stwierdzono, że nie wyksięgowano z ewidencji księgowej przedawnionych należności zlikwidowanego Funduszu Skarbu Państwa, tj. odsetek w kwocie 191,0 tys. zł przysługujących Wojewodzie na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym (sprawa z 2010 r.), pomimo uznania tego samego przykładu jako

⁴¹ Z 8 listopada 2021 r.

⁴² Dnia 7 września 2021 r.

⁴³ Nr P/21/001 – wniosek nr 1.

nieprawidłowość nr 4a w obszarze 1 podczas kontroli nr P/21/001⁴⁴. Radca prawny DUW prowadząca sprawę wyjaśniła, że z powodu innych pilnych i terminowych spraw procesowych nie złożyła wniosku inicjującego wyksięgowanie należności przedawnionych w 2022 r. NIK wskazała, że skutkiem powyższego zaniechania było wydłużenie czasu utrzymywania (o kolejny rok) w ewidencji księgowej DUW utraconych należności po zlikwidowanym Funduszu Skarbu Państwa w wysokości 191,0 tys. zł i oceniła powyższe jako działania nierzetelne. Ponadto Izba uznała, że nie został zrealizowany wniosek pokontrolny nr 3 sformułowany w ramach kontroli nr P/22/001, który DUW przyjął do realizacji. Zrealizowano go dopiero 17 lutego 2023 r. (w toku kontroli NIK za kolejny rok budżetowy).

4.2. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

4.2.1. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA

Zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2022 wydatki w części 85/02 wyniosły 3 542 272,0 tys. zł. W trakcie roku plan ulegał zmianom i wyniósł 4 189 284,4 tys. zł. Źródłem zwiększenia (o 18,3%) planu wydatków w części 85/02 były głównie środki przyznane z rezerw celowych (36 pozycji) w łącznej kwocie 620 936,9 tys. zł, z części 81 – rezerwa ogólna budżetu państwa – w kwocie 38 965,8 tys. zł oraz z części 42 (Sprawy wewnętrzne) w kwocie 3 862,0 tys. zł. Na zmniejszenie planu wydatków wpłynęła dokonana blokada wydatków w kwocie 16 752,3 tys. zł. Wydatki budżetu państwa w części 85/02 zostały zrealizowane w kwocie 4 129 379,7 tys. zł (o 1 408 501,3 tys. zł, tj. o 25,4% mniej niż w 2021 r.). Zmniejszenie wydatków ogółem w stosunku do roku poprzedniego wynikało ze zmiany zasad finansowania świadczenia wychowawczego⁴⁵ oraz zadań o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3⁴⁶.

Z przeprowadzonej analizy wydatków ośmiu działach klasyfikacji budżetowej⁴⁷ wynikało, iż w 2022 r. największy wzrost wydatków w stosunku do roku poprzedniego, bo o 46,6% wystąpił w dziale 852 – *Pomoc społeczna*, w którym wydatkowano 452 398,7 tys. zł⁴⁸ (stanowiące 11,0% wydatków w części 85/02 ogółem). Znaczący wzrost, tj. o 25% stwierdzono również w dziale 851 – *Ochrona zdrowia*, w którym wydatkowano 529 023,0 tys. zł⁴⁹ (stanowiące 12,8% wydatków w części 85/02 ogółem). Natomiast w dziale 855 – *Rodzina* wydatkowano 2 115 003,5 tys. zł (stanowiące 51,2% wydatków w części 85/02 ogółem), o 44,1%⁵⁰ mniej niż w roku poprzednim.

⁴⁴ Pod nazwą *Wykonanie budżetu państwa w części 85/02 – województwo dolnośląskie oraz realizacja zadań nałożonych na Wojewodę w 2021 r. ustawą o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej*.

⁴⁵ O którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2022 r. poz. 1577, ze zm.).

⁴⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 204.

⁴⁷ W następujących działach: [1] 010 – *Rolnictwo i łowiectwo*, [2] 600 – *Transport i łączność*, [3] 750 – *Administracja publiczna*, [4] 754 – *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa*, [5] 801 – *Oświata i wychowanie*, [6] 851 – *Ochrona zdrowia*, [7] 852 – *Pomoc społeczna* oraz [8] 855 – *Rodzina*.

⁴⁸ Środki te pochodziły z rezerw celowych z przeznaczeniem na: sfinansowanie wypłat dodatków osłonowych oraz kosztów obsługi tego zadania realizowanego przez gminy, zgodnie z przepisami o dodatku osłonowym; przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnienie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Polsce status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy, w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

⁴⁹ Środki te pochodziły z rezerw celowych oraz rezerwy ogólnej z przeznaczeniem na: sfinansowanie podwyżek wynagrodzeń wraz z pochodnymi, dla pracowników wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w wojewódzkiej i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych; dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa wraz z rozbudową istniejących obiektów na funkcjonalną siedzibę pogotowia (SP ZOZ – Pomoc Doraźna w Ząbkowicach Śląskich); dla Powiatu Zgorzeleckiego na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Zakup wyposażenia do Ośrodka Radioterapii w Wielospecjalistycznym Szpitalu – Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Zgorzelcu”; sfinansowanie kosztów zespołów ratownictwa medycznego; sfinansowanie podwyższenia od 1 lipca 2022 r. wynagrodzeń wraz z pochodnymi pracowników Dyspozytorni Medycznej we Wrocławiu; sfinansowanie zobowiązań wynikających z wyroku sądu.

⁵⁰ Spadek w stosunku do 2021 r. wynikał ze zmiany zasad finansowania: świadczenia wychowawczego od 1 stycznia 2022 r. oraz zadań o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, w zakresie ustalonym w resortowym programie rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Wydatki dysponenta środków budżetu państwa III stopnia⁵¹ w 2022 r. wyniosły 139 757,8 tys. zł i były o 28 715,2 tys. zł, tj. o 25,9%, wyższe od wydatków z 2021 r. (111 042,6 tys. zł) oraz o 15 923,8 tys. zł, tj. o (12,9%), wyższe od planu (123 834,0 tys. zł), a także niższe o 3 636,4 tys. zł, tj. o 2,5%, od planu po zmianach (143 394,2 tys. zł). Największy udział w finansowaniu wydatków dysponenta środków budżetu państwa III stopnia, wynoszący 72,2%, miały środki przeznaczone na zadania zaliczane do działu 750 – *Administracja publiczna* w kwocie 100 845,8 tys. zł.

Kontrola w WSSE wykazała, że zrealizowane wydatki w 2022 r. wyniosły 38 695,1 tys. zł (99,7% planu po zmianach), tj. o 6,2% więcej niż w 2021 r. oraz o 7% więcej od przewidzianego poziomu wydatków w ustawie budżetowej na 2022 r.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków w części budżetowej 85/02 – *województwo dolnośląskie* przedstawiono w załączniku nr 7.5. do niniejszej Informacji.

Rezerwy budżetowe

Jednym ze źródeł zwiększenia planu wydatków w części 85/02 były środki przyznane z rezerw celowych pochodzące z części 83 budżetu państwa (37 tytułów), otrzymane na rok 2022, w kwocie ogółem 627 397,5 tys. zł. Plan wydatków w części 85/02 w tym samym okresie został również zwiększony o środki pochodzące z rezerwy ogólnej budżetu państwa (część 81) w kwocie 38 965,8 tys. zł, z czego wydatkowano 37 443,9 tys. zł, tj. 96,1% (niepełna realizacja tych wydatków wynikała z niewykonania w planowanym zakresie inwestycji i długotrwałego postępowania przetargowego).

Plan wydatków Urzędu jako dysponenta III stopnia został zwiększony łącznie o 19 978,0 tys. zł, w tym: środkami z rezerw celowych o 9 300,7 tys. zł; z rezerwy ogólnej o 3640,9 tys. zł (na podstawie decyzji Ministra Finansów), z rezerwy ogólnej Wojewody Dolnośląskiego o 5849,9 tys. zł oraz środkami wynikającymi z pozostałych decyzji (w tym m. in. Dyrektora Generalnego) w kwocie 962,8 tys. zł.

Kontrola w WSSE wykazała, że w 2022 r. Minister Finansów wydał dwie decyzje zwiększające plan wydatków WSSE o środki pochodzące z rezerwy celowej (poz. 72 – *środki na zadania w obszarze zdrowia*) w kwotach 2944,6 tys. zł (na sfinansowanie podwyżek wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników wykonujących zawód medyczny) oraz 179,9 tys. zł (na zwiększenie wydatków Państwowej Inspekcji Sanitarnej).

Blokowanie planowanych wydatków

Działając na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 2 *upf*, Wojewoda Dolnośląski podejmował decyzje o blokowaniu planowanych wydatków, co oznaczało obowiązujący do końca roku zakaz dysponowania nimi. W 2022 r. na podstawie złożonych wniosków wydano 30 takich decyzji, na łączną kwotę 38 413,2 tys. zł, z tego 21 660,8 tys. zł z rezerw celowych oraz 16 752,4 tys. zł ze środków przyznanych w ustawie budżetowej. Większość decyzji tj. 17 wydano w grudniu 2022 r. na łączną kwotę 22 382,4 tys. zł. Najwyższa kwota blokad, tj. 13 972,0 tys. zł, dotyczyła środków zaplanowanych w ustawie budżetowej dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego na realizację zadania pn. *Budowa Nowego Szpitala Onkologicznego we Wrocławiu*. Niewykorzystanie środków wynikało z przedłużającej się procedury przetargowej na wyłonienie generalnego wykonawcy ww. zadania.

Kontrola WSSE wykazała, że w 2022 r. Dyrektor tej jednostki wystąpił 13 grudnia 2022 r. z wnioskiem do Wojewody Dolnośląskiego o zablokowanie kwoty 174,0 tys. zł wynikającej z niewykorzystanej z powodu absencji pracowników części rezerwy celowej (przeznaczonej na sfinansowanie podwyżek). Adresat wniosku wydał stosowną decyzję, następnie Minister Finansów środki te przeznaczył na zwiększenie rezerwy celowej – poz. 80 *Rezerwa na wpłatę do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19*.

Wykonanie zaplanowanych wydatków według grup ekonomicznych

Podział wydatków w części 85/02 (w tym budżet środków europejskich), według grup ekonomicznych przedstawiał się w 2022 r. następująco: [1] dotacje i subwencje – 3 551 933,6 tys. zł (85,9% wydatków

⁵¹ Zgodnie z zarządzeniem Nr 2 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 3 stycznia 2020 r. w sprawie ustanowienia dysponentów środków budżetu państwa, trybu uruchamiania środków budżetu państwa, rozliczania dotacji udzielonych z budżetu państwa oraz realizacji budżetu Wojewody Dolnośląskiego w układzie zadaniowym, realizację zadań Wojewody Dolnośląskiego jako dysponenta trzeciego stopnia środków budżetu państwa w zakresie dokonywania wydatków ujętych w planie finansowym DUW powierzono Dyrektorowi Generalnemu, a obsługę finansową w zakresie wydatków będących zasądzonymi zobowiązaniami (z tytułu rent i odszkodowań) Skarbu Państwa – Wojewody Dolnośląskiego oraz związanych z obsługą mienia Skarbu Państwa, powierzono WFiB. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zaprezentowano łącznie wydatki dysponenta środków budżetu państwa III stopnia w odniesieniu do jednostki budżetowej (DUW) oraz z tytułu zasądzonych zobowiązań Skarbu Państwa (renty i odszkodowania).

ogółem); [2] świadczenia na rzecz osób fizycznych – 4812,9 tys. zł (0,1%); [3] wydatki bieżące jednostek budżetowych – 480 972,5 tys. zł (11,6%); [4] wydatki majątkowe – 59 814,3 tys. zł (1,4%); [5] środki własne Unii Europejskiej – 6460,6 tys. zł (0,2%); [6] współfinansowanie projektów z udziałem UE (wydatki na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 *ufp*, w tym wydatki budżetu środków europejskich) – 31 846,5 tys. zł (0,8%).

Struktura wydatków według grup ekonomicznych w WSSE przedstawiała się następująco: [1] wydatki bieżące jednostek budżetowych – 36 335,9 tys. zł (93,9% wydatków ogółem), [2] wydatki majątkowe – 2279,3 tys. zł (5,9% wydatków ogółem) oraz [3] świadczenia na rzecz osób fizycznych – 79,9 tys. zł (0,2% wydatków ogółem).

Zrealizowana, w ramach części budżetu państwa 85/02, wartość dotacji łącznie z dotacjami na wydatki majątkowe i na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE wyniosła 3 616 630,5 tys. zł (98,6% planu po zmianach), na co składały się⁵²:

- dotacje celowe dla jst w kwocie 3 293 803,3 tys. zł (92,7%);
- dotacje celowe dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych w kwocie 246 059,6 tys. zł (6,9%);
- dotacje podmiotowe w kwocie 3383,3 tys. zł (0,1%) oraz;
- dotacje celowe na dofinansowanie zadań zleconych fundacjom, stowarzyszeniom oraz pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w kwocie 8687,4 tys. zł (0,3%).

Kontrola w MOPS wykazała, że prawidłowo wykorzystano w 2022 r. dotację celową z budżetu państwa w wysokości 3614,3 tys. zł, przeznaczoną na finansowanie wypłat dodatku osłonowego. Terminowo i rzetelnie dokonano jej rozliczenia oraz bez opóźnień zwrócono niewykorzystane środki. Stwierdzono jednak nieprawidłowość, (która nastąpiła z przyczyn leżących po stronie MOPS) podczas realizacji wyżej opisanego zadania polegającą na przekroczeniu terminów wypłaty dodatku osłonowego wynikających z art. 2 ust. 8 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym⁵³. Dotyczyło to wypłaty I raty (32,8% wypłat) i II raty (0,7% wypłat) dodatku osłonowego wypłaconego na podstawie wniosków złożonych w styczniu 2022 r. Natomiast pozytywnie Izba oceniła wykorzystanie przez MOPS dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań z funduszu alimentacyjnego. Otrzymane na ten cel w 2022 r. środki w kwocie 2963,2 tys. zł zostały zgodnie z przeznaczeniem wykorzystane i terminowo rozliczone.

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych w części 85/02 w 2021 r. wyniosły 4834,2 tys. zł (99,6% planu po zmianach), w tym przez dysponenta III stopnia w kwocie 1486,7 tys. zł (99,4% planu po zmianach). Główne rodzaje świadczeń finansowane z tych środków to: [1] stypendia dla uczniów – 1409,4 tys. zł⁵⁴, [2] zasądzone renty – 1316,9 tys. zł⁵⁵ [3] nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń – 545,0 tys. zł⁵⁶ oraz [4] wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń – 463,1 tys. zł⁵⁷.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych w tej samej części wyniosły 480 972,5 tys. zł (98,8% planu po zmianach), w tym przez dysponenta III stopnia (DUW) w kwocie 129 647,1 tys. zł (96,5% planu po zmianach). W budżecie Wojewody Dolnośląskiego 77,4% wydatków tej grupy stanowiły wynagrodzenia i pochodne, 1,6% wynagrodzenia bezosobowe, a pozostałe 21,0% wydatkowano na zakup materiałów i usług.

Przeciętne zatrudnienie⁵⁸ w części 85/02 – *województwo dolnośląskie* w 2022 r. wyniosło 3326 osób i było wyższe niż w 2021 r. o 58 osób. Natomiast mieszczące się w ww. wielkości przeciętne zatrudnienie w DUW⁵⁹ wynoszące 907,3 osoby, zwiększyło się w stosunku do 2021 r. o 44,8 osób. Wzrost ten był spowodowany włączeniem do struktur DUW dyspozytorni medycznych⁶⁰, przyznaniem rezerwy celowej na zwiększenie zatrudnienia od 1 marca 2022 r. o 25 etatów w korpusie służby cywilnej związanych z legalizacją pobytu i pracy w Wydziale Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców DUW (dalej: SOC) oraz zmianami kadrowymi w tej jednostce organizacyjnej.

⁵² Dotyczy wydatków na dotacje ogółem w kwocie 3 551 933,6 tys. zł – bez wydatków majątkowych i współfinansowania projektów z udziałem UE.

⁵³ Dalej: ustawa o dodatku osłonowym.

⁵⁴ Dział 854 – *Edukacyjna opieka wychowawcza*.

⁵⁵ Dział 851 – *Ochrona zdrowia*.

⁵⁶ Dział 801 – *Oświata i wychowanie*.

⁵⁷ Dział 851 – *Ochrona zdrowia*.

⁵⁸ W przeliczeniu na pełne etaty.

⁵⁹ Rozumiane jako suma przeciętnego zatrudnienia w poszczególnych rodzajach statusów zatrudnienia poszczególnych rozdziałów klasyfikacji budżetowej.

⁶⁰ To zadanie zostało od 1 stycznia 2022 r. przekazane Wojewodzie Dolnośląskiemu przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego.

Wydatki na wynagrodzenia w 2022 r. w części 85/02 wyniosły 319 897,8 tys. zł (stanowiące 99,8% wielkości planowanej po zmianach) i były wyższe w porównaniu do wydatków z roku poprzedniego o 53 888,0 tys. zł, tj. o 20,3%. Wynikało to m.in. z konieczności sfinansowania: [1] wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w dyspozytorniach medycznych; [2] funduszu nagród, o którym mowa w art. 93 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. *o służbie cywilnej*⁶¹; [3] podwyżek wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w wojewódzkiej i powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych; [4] podwyżek wynagrodzeń i wzrostu zatrudnienia w powiatowych inspektoratach weterynarii oraz w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii we Wrocławiu, Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa we Wrocławiu, Wojewódzkim Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych we Wrocławiu oraz w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu; [5] skutków podwyższenia od 1 września 2021 r. wynagrodzeń wraz z pochodnymi pracownikom Centrum Powiadamiania Ratunkowego we Wrocławiu; [6] zwiększenie wynagrodzeń dla Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego we Wrocławiu z przeznaczeniem na realizację nowych zadań wynikających z wejścia w życie ustawy z dnia 26 stycznia 2022 r. *o zmianie ustawy o transporcie drogowym, ustawie o czasie pracy kierowców oraz niektórych innych ustaw*⁶²; [7] podwyżek uposażeń i wzrostu pozostałych należności strażaków pełniących służbę w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu⁶³; [8] podwyższenia od 1 lipca 2022 r. wynagrodzeń wraz z pochodnymi pracowników DUW, Centrum Powiadamiania Ratunkowego we Wrocławiu i Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Rybackiej we Wrocławiu; [9] wzrostu (od 1 września 2022 r.) wynagrodzeń wraz z pochodnymi pracowników Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego we Wrocławiu; [10] zwiększenia wynagrodzeń na dodatki zadaniowe i specjalne dla pracowników Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu; [11] zwiększenia zatrudnienia od 1 marca 2022 r. w SOC. Wydatki DUW na wynagrodzenia w 2022 r. wyniosły 76 942,8 tys. zł i były wyższe niż w roku poprzednim o 13 162,2 tys. zł, tj. o 20,6%.

W WSSE w 2022 r. zatrudniano 228 osób (o jedną osobę więcej niż w 2021 r.)⁶⁴, a kwota wypłaconych wynagrodzeń wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 24% i wyniosła 26 688,0 tys. zł.

Wynagrodzenia bezosobowe zrealizowano w części 85/02 w kwocie 7489,6 tys. zł (86,3% planu po zmianach), z czego przez DUW w wysokości 3223,3 tys. zł (80,5% planu po zmianach). Z tego tytułu największe wydatki w DUW poniesiono w rozdziale 75011 – *Urzędy wojewódzkie* tj. 1796,8 tys. zł (o 8,4% więcej względem roku 2021). Powyższe środki przeznaczono m.in. na: [a] wynagrodzenia konsultantów wojewódzkich w ochronie zdrowia dla województwa dolnośląskiego (447,8 tys. zł), [b] wynagrodzenia z tytułu zastępstw procesowych (20,9 tys. zł), [c] wynagrodzenia z tytułu wsparcia obsługi cudzoziemców w SOC (1306,3 tys. zł), [d] wynagrodzenia dyspozytorów medycznych (535,0 tys. zł) oraz [e] wynagrodzenia za udział w posiedzeniach komisji orzekających o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (protokołowanie posiedzeń komisji) na rzecz Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności (648,8 tys. zł).

W DUW zawarto 131 umów zleceń⁶⁵, z czego pięć z własnymi pracownikami⁶⁶. Z tego tytułu⁶⁷ wydatkowano łącznie 962,1 tys. zł, tj. o 57,0% mniej niż w roku poprzednim (164 umowy zlecenia).

Szczegółowe badanie udzielania zamówień publicznych wykazało również nieprawidłowości dotyczące 34 umów zleceń na kwotę ogółem 271,0 tys. zł⁶⁸, które zawarto z naruszeniem „Rekomendacji dotyczących zawierania umów cywilnoprawnych w jednostkach administracji rządowej”⁶⁹. NIK uznała to za działanie nierzetelne. W Rekomendacjach PRM wskazano m.in., że zawieranie umów cywilnoprawnych zamiast umów o pracę, których przedmiotem są zadania podobne lub tożsame z zadaniami pracowników powinno być uzasadnione wyjątkowymi okolicznościami i mieć charakter tymczasowy. W DUW natomiast wpływ wniosków cudzoziemców o legalizację pobytu i pracy skutkujący koniecznością zatrudniania osób wspomagających pracę SOC następował w latach 2016–2022. Dyrektor Generalna DUW wyjaśniła, że Rekomendacje PRM, mimo wartości merytorycznej, nie są obowiązującym

⁶¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1691.

⁶² Dz. U. poz. 209.

⁶³ W ramach realizacji przedsięwzięcia „Wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022–2025”.

⁶⁴ W przeliczeniu na pełne etaty.

⁶⁵ Umowa zlecenie trwająca sześć miesięcy lub dłużej, lub powtarzana nieprzerwanie przez ten okres. Natomiast łącznie w 2022 r. w DUW zawarto 316 umów zleceń i z tego tytułu wydatkowano 2255,3 tys. zł.

⁶⁶ W 2022 r. nie zawarto umów na wynajem personelu.

⁶⁷ Umowa zlecenie trwająca sześć miesięcy lub dłużej, lub powtarzana nieprzerwanie przez ten okres.

⁶⁸ W związku z realizacją czterech zamówień publicznych.

⁶⁹ Zamieszczonych na stronie internetowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w zakładce Kontrola i nadzór, w punkcie Materiały; dalej: Rekomendacje PRM.

źródłem prawa a zawarcie umów zleceń było spowodowane tym, że w odpowiedzi na ogłoszone postępowanie przetargowe i zapytania ofertowe odpowiedziały osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej. Wskazała także, że przed udzieleniem przedmiotowych zamówień była przeprowadzana analiza możliwości zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb w alternatywny sposób niż poprzez wybór wykonawców zewnętrznych, której wynik każdorazowo był negatywny. W ocenie NIK zawieranie umów z osobami wspomagającymi pracę SOC miało charakter stałego uzupełniania niedoborów kadrowych, a stosowane rozwiązania wpływały na przejrzystość finansów publicznych, gdyż zmniejszały dane dotyczące wielkości zatrudnienia i wydatków na wynagrodzenia ponoszonych przez DUW. W rzeczywistości Urząd zatrudniał więcej osób i więcej wydawał na wynagrodzenia niż prezentowano w sprawozdaniach. Obowiązujące w administracji rządowej Rekomendacje PRM, co do zasady nie wykluczały zawierania umów zleceń, jednak wskazano w nich, że proces ten powinien być uzasadniony wyjątkowymi okolicznościami i mieć charakter tymczasowy, a problemy kadrowe występujące w SOC można już było zaobserwować w ostatnich kilku latach. Zdaniem NIK administracja publiczna powinna ograniczyć także zatrudnianie osób na podstawie umów-zleceń w miejsce umów o pracę dając tym samym dobry przykład dla innych podmiotów.

W 2022 r. łączna kwota wypłaconych w DUW nagród wyniosła 5920,2 tys. zł i była o 61,2% wyższa niż w roku poprzednim. Średnia kwota nagrody wyniosła 6,5 tys. zł rocznie. Źródłem finansowana ww. nagród były oszczędności w funduszu wynagrodzeń a także odpis 3% funduszu wynagrodzeń.

Kontrola w WSSE wykazała, że wydatki na wynagrodzenia wynikające z umów cywilnoprawnych, innych niż umowy o pracę (§ 4170) wyniosły w 2022 r. – 23,4 tys. zł i wynikały z umów zlecenia zawartych z dwoma osobami wykonującymi zadania pomocnicze trwające w okresie od trzech do sześciu miesięcy. W wydatkach WSSE z tytułu umów zlecenia w 2022 r., oprócz wynagrodzeń wynikających z podpisanych w tym okresie czterech umów mieścił się również wydatek wynikający z umowy zawartej w 2021 r. Wynosił on 3,5 tys. zł i dotyczył umowy zawartej w 2021 r., częściowo rozliczonej w 2022 r. (wynagrodzenie pracownika za grudzień 2021 r.). Jej przedmiotem było wdrożenie i przekazanie spraw pracowniczych (kadrowych), socjalnych, ubezpieczenia grupowego oraz prowadzenie ubezpieczenia grupowego (w wymiarze 64 godzin miesięcznie), a została zawarta z byłym p.o. Kierownika Działu Kadr i Szkoleń Pracowniczych WSSE. NIK uznała to stan problematyczny odnoszący się do zagadnień sprzed okresu kontrolowanego, rzutuujący jednak na działalność WSSE w kontrolowanym okresie (wydatek poniesiony w styczniu 2022 r.). Izba zauważyła przy tym, że w myśl art. 69 ust. 1 pkt 3 *ufp* do obowiązków kierownika jednostki należy zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej. Zgodnie z art. 68 ust. 1 tej ustawy, kontrolę zarządczą stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób m.in. zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. W tym kontekście przywołane okoliczności zawarcia umowy zlecenia na wdrożenie do pracy nowego kierownika wskazują na brak wystarczających mechanizmów kontroli zarządczej w WSSE. Ponadto zgodnie ze standardem kontroli zarządczej „A. Środowisko wewnętrzne” pkt 2 „Kompetencje zawodowe”, o którym mowa w załączniku do Komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁷⁰, Dyrektor WSSE powinien zadbać, aby osoby zarządzające i pracownicy posiadali wiedzę, umiejętności i doświadczenie pozwalające skutecznie i efektywnie wypełniać powierzone zadania, a proces zatrudnienia powinien być prowadzony w sposób zapewniający wybór najlepszego kandydata na dane stanowisko pracy. Dodatkowo Izba podkreśliła, że wygaśnięcie umowy o pracę to standardowa sytuacja w praktyce każdego pracodawcy, z którą należy się liczyć, z wyprzedzeniem podejmując odpowiednie działania przeciwdziałające negatywnym skutkom ubytków kadrowych.

Szczegółowe dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń w części budżetowej 85/02 – województwo dolnośląskie przedstawiono w załączniku nr 7.5. do niniejszej Informacji.

Kwota zaplanowanych pierwotnie wydatków majątkowych DUW wyniosła 4042,0 tys. zł (13 zadań). W trakcie roku dokonywano zmian, m.in. wprowadzono 11 nowych zadań, których źródłem finansowania były środki pochodzące z oszczędności na skutek przesunięć pomiędzy zadaniami, a także pozyskane rezerwy: ogólna i celowe. Wprowadzone do planu finansowego zmiany odnoszące się do wydatków majątkowych były celowe i zasadne, ostatecznie kwota planowanych wydatków majątkowych wyniosła 3755,0 tys. zł. Spośród zaplanowanych, nie zrealizowano czterech zadań⁷¹. Wykonanie wydatków

⁷⁰ Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84.

⁷¹ Zrezygnowano z pozycji: [1] Zakup i dostawa samochodu patrolowego na potrzeby Oddziału Celnego Towarowego (100,0 tys. zł); [2] Zakup i dostawa samochodu kombi van dla przewoźników psów służbowych (120,0 tys. zł); [3] Zakup i dostawa pojazdu uprzywilejowanego typu kombi van 5-miejscowy (99,0 tys. zł); [4] Zakup dostawa i montaż stacjonarnego urządzenia do wykrywania promieniowania (150,0 tys. zł).

majątkowych w 2022 r. wyniosło 3404,0 tys. zł (90,7% planu po zmianach), a wszystkie założone efekty zostały osiągnięte.

Wydatki majątkowe WSSE w 2022 r. wyniosły 2279,3 tys. zł tj. o 11,6% mniej niż w 2021 r. i stanowiły 97,2% planu po zmianach (2344,7 tys. zł). Zrealizowano przewidziany na 2022 r. zakres rzeczowy zaplanowanych zadań.

W części 85/02 w 2022 r. zostały wykorzystane środki, które nie wygasły w roku 2021. Na wniosek Wojewody Dolnośląskiego Minister Finansów ujął w wykazie wydatków budżetu państwa, które w 2021 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego środki zaplanowane w części 85/02 – *województwo dolnośląskie* na realizację 25 zadań o wartości ogółem 90 944,3 tys. zł. Środki te wydatkowane zostały zgodnie z przeznaczeniem, zachowano terminy realizacji zadań, a ewidencja środków przeniesionych do wydatkowania w 2022 r. była prowadzona prawidłowo. Zaplanowane 10 zadań zrealizowano w 100%, w 10 kolejnych wystąpiły oszczędności wynikające z przeprowadzonych postępowań przetargowych oraz końcowych rozliczeń, a w pięciu przypadkach zmniejszono zakres realizowanych zadań⁷². Łącznie wydatkowano 86 848,7 tys. zł (95,5%), a niewykorzystane 4 095,6 tys. zł przekazano na dochody.

Z kontroli przeprowadzonej w WSSE wynikało, że wydatki, które w 2021 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego zaplanowano w ustawie budżetowej na 2022 r. w kwocie 2248,0 tys. zł, z których przed 30 listopada 2022 r. wydatkowano 2182,6 tys. zł na zakup trzech chromatografów (koszty te zostały pokryte przez dysponenta wyższego stopnia w formie rekompensaty).

Wyniki szczegółowego badania wydatków

A. Rezerwy celowe i rezerwa ogólna

Badanie w zakresie rozdysponowania przez dysponenta części 85/02 środków z trzech rezerw celowych o wartości ogółem 26 369,2 tys. zł (stanowiących 23,8% zwiększenia planu wydatków środkami pochodzącymi z rezerw celowych) oraz środków pochodzących z rezerwy ogólnej (w zakresie zmian/decyzji z całego 2022 r.) w wysokości 38 965,8 tys. zł wykazało, że:

- wnioskowanie o środki z rezerw wynikało z faktycznych potrzeb i było celowe;
- w każdym przypadku po otrzymaniu decyzji Ministra Finansów o zwiększeniu planu wydatków, wprowadzono zmiany w planie finansowym dysponenta części na rok 2022;
- środki otrzymane z rezerw zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem;
- poziom wykorzystania środków pochodzących z poszczególnych rezerw celowych wyniósł w pięciu przypadkach 100,0%, a w jednym przypadku 44,6%⁷³.

Jako stan problematyczny NIK oceniła sposób procedowania nad wnioskiem o środki z rezerwy ogólnej na działania *Pod Białą-Czerwoną* oraz na zadania związane z remontami obiektów cmentarnictwa wojennego⁷⁴, na podstawie których uzyskano w 2022 r. odpowiednio kwoty 536,7 tys. zł i 1045,0 tys. zł. W ocenie NIK zadania te nie miały charakteru nagłych, nieprzewidzianych, lecz inicjatywa sfinansowania ich realizacji z rezerwy budżetowej została podjęta przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Szczegółowe badanie rezerw wykazało też nieprawidłowości, polegające na tym, że Wojewoda Dolnośląski:

- zawniósował dwukrotnie o uruchomienie środków z rezerwy celowej poz. 4 – *Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych*, odpowiednio w kwocie 700,0 tys. zł i 2 303,0 tys. zł⁷⁵, wskutek czego zwiększono plan wydatków w rozdziale 75478 – *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych*, mimo że Rada Ministrów nie wprowadziła stanu klęski żywiołowej na rzece Odrze w tym okresie na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. *o stanie klęski żywiołowej*⁷⁶. Powyższe wydatki – zgodnie z klasyfikacją budżetową wynikającą z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2002 r. *w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych*⁷⁷ – należało zaplanować w rozdziale 75421

⁷² Utworzenie miejsc opieki w żłobków w ramach programu „MALUCH+” 2020.

⁷³ Dotyczyło to wydatków na usuwanie skutków zanieczyszczenia rzeki Odry, których wielkość była trudna do oszacowania.

⁷⁴ Zadanie nałożone na Wojewodę Dolnośląskiego ustawą z dnia 28 marca 1933 r. *o grobach i cmentarzach wojennych* (Dz. U. z 2018 r. poz. 2337).

⁷⁵ Odpowiednio na: [1] prowadzenie działań związanych z usuwaniem skutków zanieczyszczenia rzeki Odry; [2] doposażenie techniczne oraz wymianę zużytego lub wyeksploatowanego sprzętu wykorzystywanego podczas działań ratowniczych prowadzonych na rzece Odrze przez jednostki Państwowej Straży Pożarnej (dalej: PSP).

⁷⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 1897; dalej: ustawa o stanie klęski żywiołowej.

⁷⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 513, ze zm., dalej: *rozporządzenie w sprawie klasyfikacji*.

- *Zarządzanie kryzysowe*. Nie uznano za zasadne argumentów Dyrektora WFiB, która wyjaśniła, że wydatki związane z prowadzeniem opisanych wyżej działań z uwagi na ogrom i rozmiar tego zjawiska uznano za zdarzenie noszące znamiona klęski żywiołowej a wniosek został zaakceptowany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, w dyspozycji którego pozostawała przedmiotowa rezerwa (decyzją Ministerstwa Finansów przyznano 700,0 tys. zł). W przypadku drugiego wniosku Dyrektor WFiB powołała się na pismo Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej dookreślającego klasyfikację budżetową. NIK wskazała jednak, że zgodnie z art. 2 i art. 5 ust. 1 ustawy *o stanie klęski żywiołowej*, stan klęski żywiołowej może być wprowadzony dla zapobieżenia skutkom katastrof naturalnych lub awarii technicznych noszących znamiona klęski żywiołowej oraz w celu ich usunięcia, a stan ten Rada Ministrów może wprowadzić, w drodze rozporządzenia, z własnej inicjatywy lub na wniosek właściwego wojewody. Stanu klęski żywiołowej na obszarze województwa dolnośląskiego w związku z sytuacją na Odrze nie wprowadzono. W ocenie NIK doszło zatem do niewłaściwego zaklasyfikowania środków wnioskowanych z rezerwy celowej, co wskazuje na niezachowanie w wystarczającym stopniu zasady przejrzystości budżetu na etapie wnioskowania o środki z rezerwy celowej;
- na podstawie sześciu złożonych do DUW wniosków (w tym pięciu przez jst województwa dolnośląskiego)⁷⁸, zwrócił się do Rady Ministrów o środki z rezerwy ogólnej budżetu państwa, niezgodnie z zasadami: określonymi przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów⁷⁹, jak i specyfiki wsparcia, na które można przeznaczyć środki z rezerwy ogólnej, co NIK oceniła jako działania nierzetelne na ogólną kwotę 33 112,9 tys. zł. Rezerwa ogólna to bowiem szczególny instrument finansowy, umożliwiający Radzie Ministrów reagowanie w sytuacjach nagłych, których wystąpienia nie można było przewidzieć na etapie projektowania planu wydatków budżetowych, a wymagających niezwłocznego wsparcia finansowego, jak np. powodzie, pożary, inne nieprzewidziane katastrofy czy wojna. Do tej grupy nie należały sfinansowane z rezerwy ogólnej wydatki, w pięciu przypadkach dotyczące zadań inwestycyjnych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, a w szóstym zadań SOC. Dyrektor WFiB wyjaśniła m.in., że Wojewoda podejmował decyzje o ich skierowaniu do Prezesa Rady Ministrów w oparciu o argumenty przedstawione przez wnioskodawców, z których wynikała pilna potrzeba dofinansowania poszczególnych zadań i brak możliwości pozyskania środków z innych źródeł do ich realizacji oraz możliwości przyznania dofinansowania z budżetu Wojewody. Powołała się również na ograniczoną wysokość przyznanego przez Ministerstwo Finansów limitu wydatków na etapie planowania oraz wytyczne wskazujące, co w ramach ww. limitu można zaplanować. Zdaniem Dyrektora WFiB wydane zarządzenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów (dalej: KPRM) przyznające środki z rezerwy ogólnej świadczyły o przyjęciu argumentów Wojewody o potrzebie dofinansowania danego zadania. W zakresie sfinansowania dodatkowych zadań realizowanych przez SOC, Dyrektor WFiB wyjaśniła dodatkowo, że od 2019 r. wnioskowano o dodatkowe etaty (również we wrześniu 2021 r.), celem skutecznego i definitywnego przezwyciężenia problemów w DUW w realizacji zadań związanych z obsługą wniosków cudzoziemców i prowadzenia postępowań o wydanie zezwolenia na pobyt i pracę. NIK nie uznała tych argumentów za uzasadnione, powołała się ponadto na wyżej wspomniane pismo Szefa KPRM, w którym wskazano m.in., że rezerwa ogólna budżetu państwa, co do zasady, przeznaczana jest na zadania przyszłe, nagle i nieprzewidziane, a tym samym niemożliwe do zaplanowania w budżecie jednostki. Charakter sfinansowanych działań nie wskazywał, że spełniają one ww. cechy określone przez KPRM, która mimo tych niezgodności przyznała środki z rezerwy ogólnej.

Przeprowadzone w czasie kontroli WSSE badanie w zakresie wykorzystania środków z rezerw celowych o wartości ogółem 3124,5 tys. zł (100% rezerw celowych) nie wykazało nieprawidłowości.

⁷⁸ [1] Zakup wyposażenia do Ośrodka Radioterapii w Wielospecjalistycznym Szpitalu – SP ZOZ w Zgorzelcu (wnioskujący: powiat zgorzelecki) w kwocie 24 800,0 tys. zł (dotacja celowa); [2] Przebudowa wraz z rozbudową istniejących obiektów na funkcjonalną siedzibę pogotowia (wnioskujący SP ZOZ – Pomoc Doraźna w Ząbkowicach Śl.) w kwocie 758,6 tys. zł (dotacja celowa); [3] Rozbudowę budynku Szkoły Podstawowej w Chrzastawie Wlk. (wnioskujący: gmina Czernica) w kwocie 1100,0 tys. zł; [4] Utworzenie Parku Miejskiego im. Marii i Lecha Kaczyńskich w Trzebnicy (wnioskujący: gmina Trzebnica) w kwocie 2454,3 tys. zł; [5] Rewitalizacja Parku Zamkowego im. Pary Prezydenckiej Marii i Lecha Kaczyńskich (wnioskujący: gmina Niemcza) w kwocie 1000,0 tys. zł; [6] sfinansowanie dodatkowych zadań realizowanych przez Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców w DUW związanych z legalizacją pobytu cudzoziemców (na umowy zlecenia i zakupy na zmniejszenie zaległości spraw w tym Wydziale) w kwocie 3000,0 tys. zł.

⁷⁹ Zasadami procedowania z wnioskami o środki z rezerwy ogólnej określonymi w piśmie nr: BPRM.RO.5031.1.2021.(1).DK.

Blokady wydatków

Szczegółowe badanie decyzji o blokowaniu wydatków przeprowadzone na próbie 36,2% wartości blokad w części 85/02 wykazało, że: [1] blokady dokonano na podstawie umotywowanego wniosku jednostki i właściwych wydziałów DUW; [2] wniosek o blokadę oraz decyzja dysponenta o blokadzie zaplanowanych wydatków zostały wprowadzone do Informatycznego Systemu Obsługi Budżetu Państwa TREZOR (dalej: TREZOR); [3] decyzję o blokowaniu wydatków Wojewoda Dolnośląski podjął niezwłocznie po analizie przedmiotowego wniosku o niezrealizowaniu wydatku, którą tego samego dnia wpisano do TREZOR-a; [4] decyzja dotyczyła zablokowania środków wynikających z ustawy budżetowej na kwotę 13 900,0 tys. zł. Blokady dokonano w związku z niewykorzystaniem środków przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego na zadanie pn. *Nowy Szpital Onkologiczny we Wrocławiu*.

Dotacje

Badanie próby dotacji w łącznej kwocie 995 571,1 tys. zł (tj. 27,5% wydatków na wszystkie dotacje w części 85/02)⁸⁰ wykazało, że ich przekazywanie i rozliczenie odbyło się zgodnie z zasadami określonymi w *uftp*. Niemniej w przypadku dotacji przeznaczonej na finansowanie dodatku osłonowego w IV kwartale 2022 r. wyznaczony gminom na 16 września 2022 r. termin na złożenie wniosku o przyznanie dotacji był o jeden dzień dłuższy niż to wynikało z art. 3 ust. 3 ustawy o dodatku. Powodem wprowadzenia błędnej daty w Centralnej Aplikacji Statystycznej, jak wyjaśniła Zastępca Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej, była omyłka pracownika.

Wydatki bieżące i majątkowe dysponenta środków budżetu państwa III stopnia (DUW)

Szczegółowym badaniem NIK objęła realizację wydatków budżetu państwa w kwocie 6986,9 tys. zł, stanowiących 5,0% wydatków DUW (obejmujących 151 dowodów księgowych). Wydatki w kwocie 5800,2 tys. zł (tj. 83,0%) wytypowano do kontroli w sposób losowy, a w kwocie 1186,7 tys. zł (tj. 17,0%) w sposób celowy⁸¹. Próba losowa została wybrana metodą monetarną (MUS)⁸², na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów odpowiadających pozapłacowym wydatkom budżetowym w ramach pozostałych grup ekonomicznych o wartości powyżej 1,0 tys. zł, spośród zapisów księgowych 2022 r. na ogólną kwotę 38 562,7 tys. zł. Stwierdzono, że realizacja objętych badaniem wydatków w wysokości 6793,3 tys. zł (97,2%), była zgodna z art. 44 ust. 3 *uftp*, gdyż były one celowe, zostały rzetelnie skalkulowane i zaplanowane (za wyjątkiem kwoty 15,0 tys. zł, wynikającej m.in. z wyroków sądowych, której nie można było przewidzieć). W pozostałej próbie wydatków stwierdzono m.in. nieprawidłowość polegającą na tym, że dyspozytorom medycznym w grudniu 2022 r. wypłacono, na podstawie zawartych aneksów do umów zlecenia, dodatkowe wynagrodzenia za wykonywanie czynności dyspozytora medycznego w 2022 r. w łącznej wysokości 156,4 tys. zł, co było działaniem niecelowym i niegospodarnym, gdyż DUW po raz drugi płacił za usługę już wcześniej opłaconą. Zatrudniając dyspozytorów medycznych przyjęto model umowy zlecenia, w którym w § 14 określono sposób obliczania wynagrodzenia, tj. przyjęto obliczanie wynagrodzenia jako iloczynu ilości godzin świadczenia usługi i stawki za godzinę (62,0 zł). Nie przewidziano w tych umowach dodatkowego wynagrodzenia, które przyznano aneksami, w których nie odniesiono się do stawki godzinowej, ani liczby godzin, ale określono kwotę wynagrodzenia bez wskazania, że chodzi o jakąś dodatkową usługę. Za świadczenie usług zleceniobiorca otrzymał więc już wynagrodzenie z umowy przed zawarciem aneksu, według tam uregulowanej stawki. Wprowadzone aneksami wynagrodzenie dodatkowe nie miało związku z ilością wykonanej pracy, nie powiązano go z liczbą przepracowanych godzin. Wynikające z aneksów do umów zlecenia zmiany nie wynikały ze zwiększonych nakładów usług zleceniobiorców, co uprawniałoby do dodatkowego wynagrodzenia, na które umówiły się strony. Dyrektor Generalna DUW wyjaśniła, że w obowiązujących umowach zlecenia dyspozytorów medycznych w 2022 r. zabrakło szczegółowych rozwiązań dotyczących uwzględniania wzrostu wynagrodzeń. Po podwyżce wynagrodzeń pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, co miało miejsce w lipcu 2022 r., wśród dyspozytorów medycznych zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia (45% obsady etatowej dyspozytorni medycznej) pojawiły się żądania stosownych podwyżek, a w razie ich braku sugerowano rezygnację z pracy. Przedmiotowe dodatkowe wynagrodzenie wyrównywało różnicę płacową pomiędzy pracownikami etatowymi a pracownikami kontraktowymi oraz by nie dopuścić do nierównego traktowania pracowników, co mogło skutkować sparaliżowaniem pracy dyspozytorni medycznej poprzez wypowiedzenie umów. NIK nie podzieliła tej argumentacji, ponieważ umowy zlecenia z dyspozytorami medycznymi zawarto na okres jednego roku, w którym określono

⁸⁰ Przeznaczonych na: [1] finansowanie dodatku osłonowego, w dziale 852 – *Pomoc społeczna* oraz [2] finansowanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w dziale 855 – *Rodzina*.

⁸¹ Doboru celowego, dokonano na podstawie zapisów księgowych wydatków pozapłacowych DUW.

⁸² Z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

wynagrodzenie w kwocie co najmniej 62,0 zł za godzinę pracy, a średnie miesięczne wynagrodzenie pracowników na umowę o pracę wynosiło w 2022 r. 48,0–52,0 zł na godzinę. Ponadto dyspozytorzy medyczni zatrudnieni na umowę zlecenie nie wykonali żadnej dodatkowej pracy uprawniającej do uzyskania dodatkowego wynagrodzenia, przez co ww. wydatkowanie kwoty 156,4 tys. zł NIK oceniła jako wydatki niecelowe i niegospodarne.

Badanie próby wydatków wykazało również, że nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności, a zakupione środki trwałe prawidłowo ujęto w ewidencji środków trwałych i poprawnie sklasyfikowano, tj. zaliczono do właściwej kategorii, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie *Klasyfikacji Środków Trwałych* (dalej: KŚT)⁸³. Przy ich nabyciu dokonywana była kontrola funkcjonalna, a dokumenty zakupu były poddawane kontroli merytorycznej, obejmującej m.in. datę rozpoczęcia eksploatacji. Zadania inwestycyjne zostały zrealizowane – roboty i dostawy protokolarnie odebrano.

Podczas kontroli WSSE, na podstawie objętej badaniem próbie wydatków w kwocie 1861,3 tys. zł stanowiącej 5,1% wydatków ogółem tej jednostki (z czego 249,1 tys. zł wytypowano w sposób losowy, a 1618,2 w sposób celowy) stwierdzono, że ich realizacja była zgodna z art. 44 ust. 3 *ufp* i nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności.

Wydatki poniesione w 2022 r. w ramach wydatków niewygasających z końcem roku 2021

Kontrola dwóch zadań, na które wydatkowano ogółem 1706,3 tys. zł (w tym: 1598,9 tys. zł w rozdziale 60031 – *Przejścia graniczne* z przeznaczeniem na zakupy inwestycyjne na potrzeby lotniczego przejścia granicznego Wrocław–Strachowice oraz 107,4 tys. zł w rozdziale 85146 – *Działalność dyspozytorni medycznych* z przeznaczeniem na dostosowanie zmian w związku z przejściem dwóch dyspozytorni medycznych) wykazała zgodność z 44 ust. 3 *ufp* i dochowanie terminów płatności. Na tej podstawie stwierdzono również, że zakupione przez DUW środki trwałe prawidłowo ujęto w ewidencji środków trwałych i poprawnie, zgodnie z KŚT sklasyfikowano, poddano kontroli funkcjonalnej, a dokumenty zakupu były poddawane kontroli merytorycznej.

Badanie wydatków niewygasających z końcem 2021 r. o wartości ogółem 2182,6 tys. zł w WSSE (zakup chromatografów) nie wykazało nieprawidłowości.

Koszty energii elektrycznej

Przeprowadzona w toku kontroli analiza zużycia energii elektrycznej oraz poniesionych kosztów nośników energii w DUW wykazała, że w 2022 r. wydano na energię elektryczną 1810,5 tys. zł, tj. o 61,6% więcej niż w roku poprzednim. W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 7 października 2022 r. o *szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej*⁸⁴, od grudnia 2022 r. podjęto działania w celu realizacji obowiązkowego zmniejszenia całkowitego zużycia energii elektrycznej w zajmowanych budynkach. Badanie wydatków na usługi dystrybucji energii elektrycznej w budynku DUW (we Wrocławiu) dla dwóch punktów poboru energii elektrycznej wykazało, że w 2022 r. nie podjęto jednak skutecznych działań mających na celu ograniczenie ponoszonych wydatków na usługi dystrybucji energii elektrycznej ogółem w kwocie 90,2 tys. zł, w związku z tym, że: **[a]** nie przeprowadzono analizy w zakresie opłacalności montażu układu do kompensacji energii biernej pojemnościowej w przypadkach ponoszenia wysokich opłat za jej pobór (potencjalne oszczędności to 45,0 tys. zł); **[b]** nie dokonano zróżnicowania mocy umownej w celu dostosowania do faktycznego zapotrzebowania na moc w poszczególnych okresach rozliczeniowych (potencjalne oszczędności to 21,3 tys. zł); **[c]** nie analizowano opłacalności wykorzystywanej grupy taryfowej i możliwości stosowania innej grupy, a oszczędności przyniosłaby zmiana taryfy z B21 na B23 dla dwóch objętych badaniem punktów poboru energii elektrycznej (potencjalne oszczędności to 23,9 tys. zł). NIK powołała się na art. 44 ust. 3 pkt 1 *ufp*, wg którego wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Dyrektor Generalna DUW wyjaśniła, że w latach 2019–2021 nie było potrzeby kompensacji mocy biernej, a w 2022 r. zainstalowano dodatkowe urządzenia obciążające instalacje elektryczne, zwiększające pobór energii, np. systemy klimatyzacyjne i wentylacyjne, UPS-y, a powodem niewykorzystania w pełni zamówionej mocy, była absencja pracowników (spowodowana wirusem SARS-CoV-2), świadczenie przez nich pracy poza siedzibą Urzędu, jak i oszczędzanie energii elektrycznej polegające m.in. na wyłączeniu większości central wentylacyjnych oraz wyłączeniu systemu klimatyzacji w budynku. Dodatkowo Dyrektor Generalna DUW przedstawiła wyliczenia na poparcie zasadności korzystania z dotychczasowej taryfy. Izba podniosła, że w toku kontroli oszczędności wyliczono

⁸³ Dz. U. poz. 1864.

⁸⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 269, ze zm.

na podstawie rocznych danych uzyskanych od TAURON Dystrybucja S.A., które obejmowały cały rok 2022 (również w nocy i w dni wolne), z których to wynikały najniższe koszty dystrybucji energii elektrycznej w taryfie B23. NIK zauważyła, że DUW nie wystąpił o dane profilowe potwierdzające zużycie energii w strefach czasowych i w związku z tym nie przeprowadzono analizy w zakresie opłacalności zastosowania wielostrefowej grupy taryfowej. Wobec powyższego NIK uznała wydatkowanie kwoty 90,2 tys. zł z tytułu zakupu w 2022 r. energii elektrycznej przez DUW za niegospodarne.

Badanie kosztów energii elektrycznej w WSSE nie wykazało nieprawidłowości.

Zamówienia publiczne

W przedmiocie oceny prawidłowości stosowania lub wyłączenia Pzp szczegółowym badaniem objęto pięć postępowań skutkujących poniesieniem wydatków w 2022 r. w kwocie 581,9 tys. zł, w tym: jedno postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego prowadzone na podstawie Pzp, o łącznej szacowanej wartości 1500,0 tys. zł dotyczące świadczenia usług na rzecz DUW w zakresie prac biurowych wspomagających pracę SOC⁸⁵, a także cztery postępowania prowadzone w oparciu o regulacje wewnętrzne⁸⁶, dotyczące: [1] usługi polegającej na wprowadzeniu danych z wniosków o legalizację pobytu cudzoziemców do systemów teleinformatycznych i wykonywanie innych prac kancelaryjnych i archiwizacyjnych, celem przyspieszenia procesów legalizacji pobytu cudzoziemców w DUW (praca wykonywana na podstawie umowy – zlecenie)⁸⁷, [2] usługi wsparcia procesu produkcji oraz wydawania kart pobytu cudzoziemców na potrzeby SOC⁸⁸, [3] usługi wsparcia w zakresie czynności archiwizacyjnych na potrzeby SOC⁸⁹ oraz [4] transportu i utylizacji śniętych ryb wyłowionych z rzeki Odry i jej zalewów⁹⁰. W każdym z wyżej wymienionych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego stwierdzono wymienione poniżej nieprawidłowości:

- zamówienie publiczne, którego przedmiotem było świadczenie usług na rzecz DUW w zakresie prac biurowych, wspomagających pracę SOC przeprowadzono nierzetelnie, z naruszeniem zasady efektywności wyrażonej w art. 17 ust. 1 pkt 2 *pzp*. Podzielono przedmiot zamówienia na 50 części, jednocześnie nie wprowadzając ograniczenia liczby części, którą można udzielić jednemu wykonawcy, do czego zamawiający był uprawniony. W efekcie w odpowiedzi na ogłoszenie o zamówieniu, na każdą z 50 części wpłynęło od 21 do 33 ofert (łącznie 1 182), sporządzonych przez 39 potencjalnych wykonawców. W konsekwencji, zawarto dziewięć umów zleceń (na dziewięć z 50 części), osiągnięto więc 18% zakładanego poziomu zaangażowania wykonawców w realizację przedmiotu zamówienia (a w przypadku wykonania tych umów, w których wskazywano, że wykonawca zrealizuje co najmniej 800 godzin pracy – 40,1% wykonania). W związku z powyższym w terminie późniejszym ogłoszono trzy kolejne postępowania przetargowe o takim samym tytule, podzielone łącznie na 85 części⁹¹. Ponadto przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nie przeprowadzono analizy ryzyka związanego z podziałem przedmiotu postępowania na 50 części przy jednoczesnym nieograniczeniu liczby części, których można było udzielić jednemu wykonawcy. Brak wyżej wskazanej analizy ryzyka skutkował ostatecznie niewielką realizacją zdiagnozowanych potrzeb DUW, bowiem oferty podlegały odrzuceniu w kolejnych częściach, w sytuacji zgłoszenia się do realizacji zamówienia tylko 39 wykonawców (a zatem inna konstrukcja podziału zamówienia mogła dać szansę na realizację przedmiotu zamówienia na wyższym poziomie). Dyrektor Generalna DUW wyjaśniając podział zamówienia powołała się na zasadę równego traktowania wykonawców oraz konieczność umożliwienia udziału w postępowaniu maksymalnie szerokiemu kręgowi wykonawców i wskazała, że rozważano możliwość skorzystania z dyspozycji art. 91 ust. 3 *pzp*, jednakże odstąpiono od takiego ograniczenia, wskazując, że przyjęte postępowanie (brak ograniczeń co do możliwości składania ofert na poszczególne części zamówienia) pozytywnie wpływa na możliwość udziału w postępowaniu przez wykonawców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw oraz pozwala oczekiwać wyższej jakości oraz utrzymania konkurencyjności po stronie wykonawców. NIK nie zgodziła się z powyższą argumentacją uznając, że udzielanie zamówień publicznych nie powinno być jedynie wypełnianiem formalnych reguł określonych w *pzp*, ale przede

⁸⁵ W wyniku, którego zawarto z wykonawcami dziewięć umów na łączną kwotę 71,7 tys. zł.

⁸⁶ Zarządzenie Nr 21 Dyrektora Generalnego DUW z dnia 6 maja 2021 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustalenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych i wydatkowania środków publicznych w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu, dalej: Regulamin.

⁸⁷ W wyniku, którego zawarto z wykonawcami 12 umów na łączną kwotę 52,1 tys. zł.

⁸⁸ W wyniku, którego zawarto z wykonawcami sześć umów na łączną kwotę 49,2 tys. zł.

⁸⁹ W wyniku, którego zawarto z wykonawcami siedem umów na łączną kwotę 98,0 tys. zł.

⁹⁰ W wyniku, którego wydatkowano 311,0 tys. zł.

⁹¹ Pierwsze z nich podzielone na 25 części, spośród których osiem unieważniono, drugie podzielone na 40 części, spośród których 25 unieważniono i trzecie podzielone na 20 części.

- wszystkim procesem gospodarczym, w którym nie tylko wykonawca, ale przede wszystkim zamawiający z racji publicznego charakteru wydatku ma uzyskać zakładaną korzyść ekonomiczną. W ocenie Izby wprowadzenie do *pzp* zasady efektywności służyło wzmocnieniu roli planowania w procesie udzielania zamówienia, a realizacja przedmiotowego zamówienia nie zagwarantowała uzyskania efektu przewidywanego w związku z podzieleniem zamówienia na 50 części;
- zlecenia usług obejmujących transport i utylizację śniętych ryb wyłowionych z rzeki Odry i jej zalewów: [a] nie poprzedzono rzetelnym (z należytą starannością) ustaleniem wartości tego zamówienia (wskazując jedynie jego szacunkową wartość jako 129 999,99 zł) oraz przeprowadzeniem określonej Regulaminem procedury; [b] dokonano z naruszeniem art. 46 ust. 1 *ufp*, tj. bez zabezpieczenia środków finansowych w planie finansowym – zaciągnano zobowiązania finansowe w terminie od 13 do 31 sierpnia 2022 r., podczas gdy dopiero 2 września 2022 r. otrzymano decyzję Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2022 z dnia 2 września 2022 r.⁹² o przyznaniu rezerwy celowej na sfinansowanie tych działań; [c] zostały opłacone w kwocie 4,3 tys. zł w okresie 26–28 września 2022 r.⁹³ w sposób niegospodarny, ponieważ finansując ww. usługę w dziewięciu z 32 przypadków przyjęto ryczałtową stawkę za utylizację śniętych ryb o masie poniżej 50 kg w wysokości 1,0 tys. zł, zamiast obliczyć wartość usługi poprzez iloczyn wagi przeznaczonych do utylizacji śniętych ryb i stawki za ich utylizację (wynoszącej 20,0 zł/kg jak wskazywano na pozostałych 22 fakturach sprzedaży). W konsekwencji na podstawie dziewięciu dowodów księgowych wydatkowano 9,0 tys. zł podczas gdy utylizacji śniętych ryb o łącznej masie 235 kg winien wynieść 4,7 tys. zł; [d] zostały opłacone w kwocie 278,7 tys. zł w okresie 26 września–25 października 2022 r. w sposób niegospodarny, ponieważ korzystając z usług dwóch wykonawców w przeważającej części zlecono usługę utylizacji śniętych ryb wykonawcy, który stawkę za utylizację śniętych ryb ustalił na poziomie 20,0 tys. zł za tonę, podczas gdy drugi z nich w kwocie 0,6 tys. zł. W efekcie, zlecając utylizację 14,4 ton śniętych ryb droższemu wykonawcy, wydatkowano 288,0 tys. zł, podczas gdy zlecenie tej usługi tańszemu wykonawcy kosztowałoby 9,3 tys. zł (tej osobie zlecono utylizację śniętych ryb o masie 0,44 tony). Tym samym, przy wydatkowaniu środków na sfinansowanie ww. usługi nie postępowano w sposób oszczędny, czym naruszono zasady dokonywania wydatków ze środków publicznych, wyrażone w art. 44 ust. 3 pkt 1 *ufp*. Dyrektor Generalna DUW w wyjaśnieniach sama przyznała, że wartość opisanego wyżej zamówienia oszacowano do maksymalnej wysokości, umożliwiającej udzielenie zamówienia z wyłączeniem stosowania *pzp*, powołując się na brak możliwości przewidzenia wartości zamówienia oraz możliwość wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego i epizootycznego. Wyjaśniła ponadto, że konkretne usługi utylizacji ryb zlecał powiatowy lekarz weterynarii, wobec czego DUW nie miał wpływu na wartość przedkładanych faktur, a informację o stosowanej przez wykonawcę zasadzie naliczania kwoty za transport i utylizację śniętych ryb o masie poniżej 50 kg pozyskano po wystawieniu wszystkich faktur przez wykonawcę. Wskazała też, że podstawą finansowania tej usługi bez przeprowadzenia określonej Regulaminem procedury wyboru wykonawcy była jej zgoda, wydana zgodnie z § 9 ust. 3 Regulaminu, wskazującego, że na pisemny wniosek Dyrektora Wydziału, zawierającego stosowne uzasadnienie, Kierownik Zamawiającego lub osoba przez niego upoważniona, może podjąć decyzję o odstąpieniu od stosowania Regulaminu lub konkretnego, wskazanego przez wnioskującego przepisu. Zastępca Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego DUW wyjaśnił, że zlecaniem wyławiania śniętych ryb zajmowali się właściwi miejscowo powiatowi inspektorzy weterynarii. Dodał, że duże znaczenie miał szybki odbiór i transport poszczególnych partii śniętych ryb do miejsca utylizacji, co minimalizowało zagrożenie epidemiologiczne i epizootyczne. NIK nie uwzględniła argumentacji zawartej w wyżej przywołanych wyjaśnieniach. Obowiązkiem DUW było poprzedzenie ww. wydatku przeprowadzeniem procedury/procedur wyboru wykonawcy w myśl Regulaminu, a więc także określeniem szacunkowej wartości zamówienia z należytą starannością. Przywoływane w wyjaśnieniach przepisy Regulaminu odnoszące się do możliwości odstąpienia od jego zastosowania nie wskazują, że taka zgoda może zostać wydana, jak w tym przypadku, po zrealizowaniu tego zamówienia. Wnioski kierowane do Dyrektora Generalnej zostały złożone po wykonaniu sfinansowanej usługi, zatem udzielona zgoda miała charakter następczy. Natomiast w kwestii wydatków na podstawie wyższych stawek za transport i utylizację śniętych ryb, NIK zauważyła, że w DUW dysponowano jednak ofertą wykonawcy z ceną niższą od przyjętej. DUW ponosił wydatki w powyższym zakresie więc do tego podmiotu należy odnieść zasady wynikające z art. 44 ust. 3 pkt 1 *ufp*;

⁹² Nr MF/FS7.4143.3.190.2022.MF.3189.

⁹³ Na podstawie dziewięciu dowodów księgowych wystawionych w okresie 21–31 sierpnia 2022 r.

- nierzetelny proces oszacowania wartości zamówienia w dwóch⁹⁴ postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych (w wyniku realizacji których wydatkowano ogółem 147,2 tys. zł) dotyczących poszukiwania wykonawców realizujących czynności wspomagające działalność SOC, doprowadził do przeprowadzenia tych postępowań w niewłaściwym trybie – bez zastosowania przepisów *pzp*. W obydwu bowiem przypadkach, ustalono szacunkową wartość tych zamówień na 129 999,99 zł (bez dokumentacji potwierdzającej wyliczenie tej kwoty), podczas gdy w terminie poprzedzającym realizację tych zamówień DUW w trybie art. 275 ust. 1 w związku z art. 359 pkt 2 *pzp* ogłosił i realizował np. postępowanie o wartości szacunkowej 1500,0 tys. zł. pn. „Świadczenie usług na rzecz Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w zakresie prac biurowych, wspomagających pracę Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców” oraz „Usługa polegająca na wprowadzeniu danych z wniosków o legalizację pobytu cudzoziemców do systemów teleinformatycznych i wykonywanie innych prac kancelaryjnych i archiwizacyjnych, celem przyspieszenia procesów legalizacji pobytu cudzoziemców w DUW (praca wykonywana na podstawie umowy-zlecenia)” w trybie bez stosowania *pzp* – na podstawie Regulaminu, o wartości szacunkowej 63,0 tys. zł. Usługi, które miały być świadczone na rzecz DUW miały charakter jednorodny (dotyczyły wykonywania prac przewidzianych przy wykonywaniu zadań przez pracowników SOC), realizowane były w tym samym czasie (w 2022 r., a w przypadku trzech postępowań w okresie sierpień–grudzień tego roku), a także wystąpiły przypadki zawarcia umów zleceń z tymi samymi wykonawcami. W ramach realizacji tych zamówień występowała więc zarówno tożsamość czasowa, jak i podmiotowa i brak było zatem podstaw do nieuwzględniania wartości wcześniej udzielonych zamówień. Dyrektor Generalna DUW wyjaśniła, że przedmiot zamówień w tych przypadkach stanowiły inne rodzajowo czynności, dodatkowo określone w każdym przypadku innym kodem CPV. Wskazała, że DUW otrzymywał dodatkowe środki, umożliwiające sfinansowanie przedmiotowych zamówień, czy to w drodze kolejno, przesunięć w budżecie DUW, uruchomienia (dwukrotnego) rezerwy Wojewody Dolnośląskiego, czy też uruchomienia rezerwy Prezesa Rady Ministrów. Dodała, że wymienione trudności, a więc z jednej strony niemożność dokładnego zaplanowania potrzeb, a z drugiej różna dostępność środków w ciągu roku, uniemożliwiła planowanie zamówień w tym zakresie i ogłaszanie ich w trybach wynikających z *pzp*. Wskazała także, że Regulamin nie wymagał gromadzenia i przechowywania materiałów dotyczących szacowania wartości. NIK nie uwzględniła tej argumentacji. Stwierdzenie, że Regulamin nie wymagał gromadzenia i przechowywania materiałów dotyczących szacowania wartości zamówienia (w związku czym takich dokumentów nie wytworzono) w istocie potwierdza stwierdzoną nierzetelność w tym procesie. Wskazanie bez poparcia konkretnym wyliczeniem kwoty 129 999,99 zł (a więc kwoty na granicy obowiązku zastosowania *pzp*) nie może zostać uznane za należyłą staranność. Rzetelna, ostrożna i staranna wycena przeprowadzona w ramach prac przygotowawczych do udzielenia zamówień z 20 lipca 2022 r. mogła skutkować podjęciem decyzji o realizacji tych zamówień w trybie określonym w *pzp*. Zamawiający powinien bowiem wziąć pod uwagę wcześniej zrealizowane tożsame zamówienia i wartość przedmiotowych zamówień oszacować z nimi łącznie. Przeprowadzony w sposób niewłaściwy proces szacowania wartości zamówień spowodował, iż DUW podjął decyzję o udzieleniu zamówienia z wykorzystaniem art. 2 ust. 1 pkt 1 *pzp*, co w dwóch przypadkach doprowadziło do zastosowania nieprawidłowego trybu zamówienia;

W związku z kontrolą wydatków stwierdzono nieprawidłowości w pozostałych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego polegające na tym, że: [1] zwrócono się jedynie do jednego usługodawcy o złożenie oferty dotyczącej noclegu w hotelu Terminal, tj. z naruszeniem § 7 ust. 2 pkt 3 Regulaminu, z którego wynikał obowiązek zwrócenia się do co najmniej dwóch oferentów danej usługi (na ten cel poniesiono wydatek w kwocie 9,9 tys. zł) oraz [2] w toku realizacji 12 zamówień (wydatki ogółem w kwocie 656,7 tys. zł) nie zapewniono potencjalnym wykonawcom wymaganych zgodnie z § 8 ust. 4 Regulaminu pełnych trzech dni roboczych na składanie ofert. W pierwszej sprawie Dyrektor Generalna wyjaśniła, że DUW nie mógł zwrócić się do co najmniej dwóch potencjalnych wykonawców, z uwagi na nazwę i przedmiot zamówienia tj. *nocleg w hotelu Terminal*, czyli nocleg osób pełniących funkcję zabezpieczającą pacjentów szpitala tymczasowego, jak i infrastrukturę krytyczną przy ul. Rakietowej 33 we Wrocławiu, czyli w lokalizacji zbieżnej z umiejscowieniem hotelu Terminal. Dalej wyjaśniła także m.in., że konieczność stałej obsługi infrastruktury technicznej w praktyce wykluczała możliwość poszukiwania się alternatywnym miejscem zakwaterowania, gdyż czas ewentualnego dojazdu w sytuacji awarii rodziłby bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia pacjentów tego szpitala.

⁹⁴ „Usługa wsparcia procesu produkcji oraz wydawania kart pobytu cudzoziemców na potrzeby Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu” oraz „Usługa wsparcia w zakresie czynności archiwizacyjnych na potrzeby Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu” z 20 lipca 2022 r.

Stosowanie § 7 ust. 2 pkt 3 Regulaminu, zdaniem Dyrektora Generalnej DUW, miałyby charakter pozorny, bo nie było możliwe dokonanie wyboru najkorzystniejszej oferty dostępnej na rynku z zachowaniem konkurencji z racji wykonania usługi przez tego konkretnego wykonawcę. NIK zauważyła, że zwracając się tylko do jednego oferenta nie zapewniono przestrzegania zasad wynikających z regulacji wewnętrznych, w tym m.in. uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców, gdyż w odległości do 4 km od szpitala tymczasowego zlokalizowano co najmniej cztery inne hotele, więc wskazany powyżej nie powinien być jedynym adresatem zapytania ofertowego związanego z kryterium odległości od szpitala tymczasowego. W drugiej sprawie Dyrektora Generalna wyjaśniła, że wykonawcy mieli co najmniej 72 godziny na złożenie ofert, a ponieważ pomiędzy opublikowaniem zaproszenia do składania ofert a terminem na ich składanie przypadają dni wolne od pracy, zamawiający wyszedł z błędnego przekonania o zachowaniu terminu.

W WSSE szczegółowej analizie poddano udzielone zamówienie w trybie przetargu nieograniczonego na dostawę chromatografów (wydatek w kwocie 2 182,6 tys. zł). Kontrola wykazała, że działania WSSE były zgodne z *pzp* oraz z wewnętrznymi regulacjami dotyczącymi udzielania zamówień publicznych.

Zobowiązania

Zobowiązania budżetu państwa w części 85/02 na koniec 2022 r. wyniosły 26 816,3 tys. zł (stanowiące 0,7% zrealizowanych wydatków). Związane były przede wszystkim z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym (25 569,9 tys. zł). Na koniec 2022 r. zobowiązania wymagalne w części 85/02 nie wystąpiły.

Realizacja działań nadzorczych dysponenta części 85/02

Dysponent części 85/02 realizował działania nadzorcze w obszarze wydatków. Przeprowadzono okresowe analizy, o których mowa w art. 175 ust. 2 pkt 2–5 *upf*, na tej podstawie formułowano zalecenia i wnioski (m.in. wzywano beneficjentów dotacji do korekty rozliczeń), stanowiły one też podstawę do podjęcia kontroli zewnętrznych. Kontrole przeprowadzone w podległych i nadzorowanych przez dysponenta części 85/02 jednostkach obejmowały m.in. problematykę wydatkowania środków publicznych. Przed przekazaniem środków (dotacji) w DUW oceniano rzeczywiste zapotrzebowania, a nadzór sprawowany był na bieżąco.

Niemniej w BIP DUW nie udostępniono ośmiu wyników kontroli przeprowadzanych w tej jednostce w okresie objętym kontrolą, do czego zobowiązywał art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o *dostępie do informacji publicznej*⁹⁵. Zgodnie z tym przepisem, udostępnieniu podlega informacja publiczna, w szczególności o danych publicznych, w tym treść i postać dokumentów urzędowych, w szczególności dokumentacja przebiegu i efektów kontroli oraz wystąpienia, stanowiska, wnioski i opinie podmiotów ją przeprowadzających. Dyrektora Generalna wyjaśniła, że DUW publikował wyniki kontroli, które przeprowadzał w jednostkach kontrolowanych, a wymienione przepisy *uodip* nie nakładają obowiązku publikacji wyników kontroli przez podmiot kontrolowany, Wojewoda Dolnośląski nie publikuje więc wyników przeprowadzonych kontroli w DUW, a wyjątek stanowią kontrole wykonania budżetu państwa przeprowadzone przez NIK z uwagi na jawność finansów publicznych. Izba nie uznała tych argumentów za uzasadnione, a zamieszczenie – w trakcie kontroli – w BIP uprzednich wystąpień pokontrolnych NIK z kontroli wykonania budżetu państwa, uznała za częściowe usunięcie stanu nieprawidłowego w toku kontroli. Informacje o przeprowadzeniu pozostałych sześciu⁹⁶ kontroli, których wyniki na 31 grudnia 2022 r. były ostateczne (w tym dwóch przeprowadzonych przez NIK), pozostały nieopublikowane, co zdaniem Izby naruszało art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie oraz art. 8 ust. 2 i 3 *uodip*. NIK zauważyła, że zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy *uodip*, obowiązane do udostępniania informacji publicznej są podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2 tej ustawy, będące w posiadaniu takich informacji. Informację publiczną stanowi przy tym nie tylko informacja wytworzona przez dany organ władzy publicznej oraz osoby pełniące w jego ramach funkcje publiczne, ale także informacja niewytworzona przez te podmioty, ale do nich się odnosząca.

⁹⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 902; dalej: *uodip*.

⁹⁶ Były to kontrole: NIK o numerach P/22/088 oraz P/22/033, Państwowej Inspekcji Pracy „Prawna ochrona pracy – zasady przyznawania nagrody okresowej”, Centrum Obsługi Projektów Europejskich MSWiA „Kontrola projektu 10/10-2019/OG-FAMI pt. Wsparcie działań Wojewody Dolnośląskiego w obszarze obsługi obywateli państw trzecich” oraz Departamentu Kontroli MSWiA “Działania Wojewody Dolnośląskiego związane z utworzeniem, wyposażeniem i uruchomieniem szpitala tymczasowego dla chorych na COVID-19 w obiekcie Terminal Hotel Centrum Konferencyjne zlokalizowanym we Wrocławiu przy ul. Rakietowej 33”.

4.2.2. WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

W ustawie budżetowej na rok 2022 nie planowano wydatków w ramach budżetu środków europejskich w części 85/02. W ciągu roku budżetowego wprowadzono zmiany do planu w dziale 754 – *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa*, dokonując zwiększenia⁹⁷ środkami z rezerwy celowej (poz. 98) o kwotę 6460,6 tys. zł, z przeznaczeniem na realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Zmian w planie dokonywano po otrzymaniu decyzji Ministra Finansów, środki zostały w całości wykorzystane.

W 2022 r. DUW (dysponent III stopnia) nie realizował projektów finansowanych z budżetu środków europejskich.

Szczegółowy wykaz wykonanych w 2022 r. wydatków budżetu środków europejskich w części 85/02 w porównaniu do planu, planu po zmianach i wydatków zrealizowanych w poprzednim roku przedstawia załącznik nr 7.7. do Informacji.

4.3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych/łącznych sprawozdań za 2022 r. przez dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie i sprawozdań jednostkowych DUW, jako urzędu obsługującego Wojewodę:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);
- z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28NW);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR);
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE);
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Ponadto kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2022 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponenta trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań.

Z kontroli przeprowadzonej w WSSE wynikało, że sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych przedstawiały prawdziwy obraz dochodów, wydatków i zobowiązań za 2022 r. i zostały sporządzone terminowo. Natomiast w zakresie należności, ujawniona w toku kontroli nieprawidłowość spowodowała konieczność skorygowania sprawozdania Rb-N za IV kwartał 2022 r. (taki sformułowano wniosek pokontrolny). W toku kontroli ustalono, że w sprawozdaniu jednostkowym Rb-N za IV kwartał 2022 r. (w wierszu N5.3) zaprezentowano m.in. kwoty należności z tytułu grzywien i kar, co do których osoby ukarane skorzystały z możliwości skierowania sprawy do instancji odwoławczej. Dotyczyło to trzech decyzji (wydanych m.in. na podstawie ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. *o bezpieczeństwie żywności i żywienia*⁹⁸) na ogólną kwotę 165,7 tys. zł i było niezgodne z § 14 pkt 17 załącznika Nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie

⁹⁷ Na podstawie decyzji Ministra Finansów.

⁹⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 2132.

sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, który przewiduje, że w wierszu N5.3 wykazuje się wartość bezspornych należności z tytułów innych niż wymienione w wierszach N5.1 i N5.2. Nie wykazuje się więc w nim należności spornych, którymi są w szczególności należności kwestionowane przez dłużników. W ocenie NIK należności, ogółem w kwocie 165,7 tys. zł, co do których osoby ukarane skorzystały z możliwości zaskarżenia decyzji organu I instancji, nie można traktować jako należności bezspornych, o których mowa wyżej, a zatem nie powinny one być prezentowane w sprawozdaniu Rb-N. Dyrektor WSSE wyjaśnił, że w sprawozdaniu Rb-N za IV kwartał 2022 r. zostały wykazane należności, co do których dłużnicy skorzystali z możliwości odwołania się od decyzji, ponieważ należności te nie zostały uznane przez WSSE jako sporne. NIK nie podzieliła opinii Dyrektora WSSE i uznała, że wynikające z trzech decyzji należności, ogółem w kwocie 165,7 tys. zł, na koniec 2022 r. były kwestionowane przez dłużników poprzez złożone odwołania, stąd nie mieściły się w katalogu należności bezspornych i nie powinny być ujęte w sprawozdaniu Rb-N za IV kwartał 2022 r., stąd sposób ich zaewidencjonowania był niezgodny z ww. rozporządzeniem.

5. USTALENIA INNYCH KONTROLI

Przy ocenie części 85/02 – województwo dolnośląskie zostały uwzględnione wyniki przeprowadzonych w 2022 r. niżej wymienionych kontroli:

I/22/001 Finansowanie zadań ustawowych przez dolnośląskie jednostki nadzoru budowlanego (kontrola doraźna) obejmującej działalność trzech niżej wskazanych jednostek w 2022 r. (ocenionych w formie opisowej), podczas której stwierdzono, że;

- Planowanie środków na funkcjonowanie Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego (dalej: WINB lub „Inspektorat”) w 2022 r. odbyło się według wytycznych Wojewody Dolnośląskiego, a dokonywane w ciągu roku zmiany w planie wydatków były uzasadnione i służyły realizacji zadań tego podmiotu. Zaplanowane środki wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem, a realizacja objętych badaniem 40 wydatków, o łącznej wartości 125,5 tys. zł była zgodna z zasadami gospodarowania środkami publicznymi. Właściwie ewidencjonowano wydatki w księgach rachunkowych, także prawidłowo rozliczano czas pracy pracowników Inspektoratu. WINB weryfikował oraz egzekwował od inwestorów obowiązki wynikające z ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane*⁹⁹, w szczególności dotyczące powiadamiania o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych. Prawidłowo planowano i realizowano postępowania kontrolne dotyczące obiektów budowlanych w budowie, utrzymania obiektów budowlanych, wyrobów budowlanych, podległych powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego (dalej: PINB) oraz organów administracji architektoniczno-budowlanej. Pracownikom zapewniono stosowne narzędzia pracy, Inspektorat dysponował sprzętem i wyposażeniem niezbędnym do realizacji ustawowych zadań. Pomieszczenia jednostki, co do zasady były dostosowane do potrzeb prowadzonej działalności. Niemniej w działalności WINB ujawniono nieprawidłowości, które dotyczyły m.in.: [1] naruszenia art. 42 ust. 5 *ufp*, art. 6 § 1, art. 15 § 1, art. 26 § 1 i 1c, art. 26aa oraz art. 28 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. *o postępowaniu egzekucyjnym w administracji*¹⁰⁰ w zakresie egzekwowania obowiązków o charakterze niepieniężnym oraz dochodzenia należności Skarbu Państwa w związku z nałożeniem na zobowiązanego grzywny w celu przymuszenia w wysokości 60,0 tys. zł; [2] bezpodstawnego, bo dokonanego sprzecznie z art. 120 § 2 *upea*, nałożenia grzywny w celu przymuszenia w wysokości 10,0 tys. zł na osobę fizyczną; [3] zakupu usług i sprzętu z naruszeniem procedury określonej w zarządzeniu nr 6/2021 Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego we Wrocławiu z dnia 3 lutego 2021 r. *w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości mniejszej niż 130 000,0 zł netto w Wojewódzkim Inspektoracie Nadzoru Budowlanego we Wrocławiu*; [4] niezapewnienia w jednym z pomieszczeń WINB wystarczającej powierzchni do pracy dla pracowników, co było niezgodne z § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. *w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy*¹⁰¹, a w trzech przypadkach bezpiecznego i wygodnego dostępu do stanowiska pracy, co było niezgodne z § 47 ust. 1 wyżej wymienionego rozporządzenia; [5] niezgodnego z art. 254 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego*¹⁰², prowadzenia rejestru skarg; [6] nierzetelnego sporządzenia sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym za 2022 r.; [7] nieprzestrzegania w toku rozpatrywania skarg (pięć przypadków, 100% próby) przepisów postępowania skargowego, zawartych w dziale VIII *kpa*, [8] niezapewnienia w Inspektoracie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, co było niezgodne z art. 68 ust. 2 *ufp*, jak również z komunikatem Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. *w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych*, a także z komunikatem Nr 6 Ministra Finansów z dnia 6 grudnia 2012 r. *w sprawie szczegółowych wytycznych dla sektora finansów publicznych w zakresie planowania i zarządzania ryzykiem*¹⁰³.

W skierowanym do Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego we Wrocławiu wystąpieniu pokontrolnym sformułowano dziewięć wniosków pokontrolnych dotyczących: [1] Ewidencjonowania w prowadzonym rejestrze wszystkich wpływających do WINB skarg; [2] Informowania skarżących o sposobie załatwienia bądź niezałatwienia sprawy; [3] Zapewnienia pracownikom wystarczającej powierzchni pomieszczenia do pracy oraz bezpiecznego i wygodnego dostępu do stanowiska pracy; [4] Zamieszczania w Biuletynie Informacji Publicznej Inspektoratu dokumentacji dotyczącej kontroli

⁹⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, ze zm. Dalej: Pb.

¹⁰⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 479, ze zm.; dalej: *upea*.

¹⁰¹ Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie bhp.

¹⁰² Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, ze zm.; dalej: *kpa*.

¹⁰³ Dz. Urz. MF. poz. 56.

przeprowadzonych w WINB; [5] Dokonywania i dokumentowania zakupów WINB zgodnie z przyjętymi wewnątrznie zasadami, [6] Zapewnienia terminowego regulowania zobowiązań; [7] Terminowego i rzetelnego podejmowanie wobec dłużników czynności egzekucyjnych oraz wyeliminowania przypadków nieuzasadnionych przerw w dokonywaniu tych czynności; [8] Zapewnienia rzetelnego sporządzania sprawozdania RB-BZ1 z wykonania wydatków budżetu oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym, umożliwiające dokonanie oceny stopnia realizacji określonych w nim celów oraz [9] Uzyskania dostępu do systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 26aa upea, służącemu przekazywaniu tytułów wykonawczych i wniosków egzekucyjnych do naczelników urzędów skarbowych drogą elektroniczną.

- Dokumentację dotyczącą planowania wydatków Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego dla miasta Wrocław (dalej: PINB Wrocław) na 2022 r. opracowywano terminowo, a dokonywane w ciągu roku zmiany w planie wydatków uzasadniały aktualne potrzeby. Plan szkoleń i jego realizacja odpowiadały potrzebom zgłaszanym przez pracowników tej jednostki. Potrzeby szkoleniowe były przedmiotem analiz i określony został ich zakres. Stworzone przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla miasta Wrocławia rozwiązania organizacyjne były adekwatne do wysokości środków finansowych którymi dysponował. Pomimo ograniczeń wynikających z poziomu zatrudnienia PINB Wrocław, co do zasady wywiązywał się z realizacji zadań ustawowych. Podejmowane próby zwiększenia poziomu zatrudnienia nie przyniosły rezultatu. PINB Wrocław posiadał urządzenia i wyposażenie umożliwiające wykonywanie zadań ustawowych. Wykorzystywany sprzęt komputerowy uniemożliwiał jednak korzystanie z systemu elektronicznego zarządzania dokumentacją¹⁰⁴. Plan kontroli sporządzano w oparciu o posiadane rejestry, z uwzględnieniem kontroli stanu technicznego, prowadzonych robót oraz stosowania w budownictwie wyrobów budowlanych. W przypadku potwierdzenia nieprawidłowości, podejmowano działania ukierunkowane na ich usunięcie. W PINB Wrocław weryfikowano kompletność dokumentacji przyjętej od inwestora składającego zawiadomienie o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych. Prawidłowo wywiązywano się z obowiązków dotyczących wydawania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie. W badanym okresie PINB Wrocław zmagał się z trudnościami związanymi z dużą fluktuacją zatrudnienia i związanymi z tym problemami, m.in. wdrożeniem nowozatrudnionych pracowników, narastającym obciążeniem pracą pozostałych osób. Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości dotyczyły głównie: [1] naruszeń przepisów prawa i uregulowań wewnętrznych dotyczących przeprowadzenia naborów na wolne stanowiska pracy; [2] nieterminowego załatwiania skarg oraz sposobu ich ewidencji; [3] przewlekłości w egzekwowaniu nakazów wynikających z wydanych decyzji; [4] nieterminowego rozpatrywania spraw dotyczących zmian decyzji ostatecznych wydanych przez Inspektorat.

W skierowanym do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla miasta Wrocławiu wystąpieniu pokontrolnym sformułowano osiem wniosków dotyczących: [1] Zapewnienia przestrzegania zasad upowszedniania informacji o naborach w sposób wymagany ustawą o służbie cywilnej, [2] Zapewnienia w protokołach z naborów treści wymaganej przepisami ustawy o służbie cywilnej, [3] Podjęcia działań w celu zapewnienia przestrzegania postanowień Regulaminu naboru, [4] Zamieszczania w BIP pełnej dokumentacji dotyczącej kontroli przeprowadzonych przez organy zewnętrzne, [5] Rejestrowania wpływających do PINB Wrocław skarg w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów ich załatwiania, [6] Podjęcia działań w celu wyeliminowania nieterminowego załatwiania skarg i prowadzenia postępowań nadzwyczajnych, [7] Zapewnienia należytego prowadzenia ewidencji rozpoczynanych i oddawanych do użytkowania obiektów budowlanych oraz [8] Podjęcia działań w celu egzekwowania wykonania nakazów po upływie terminu ich wykonania.

- Podstawę planowania środków na funkcjonowanie Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego dla miasta Legnicy (dalej: PINB Legnica) w 2022 r. stanowiły zawiadomienia Wojewody Dolnośląskiego o wysokości kwot dotacji celowych na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami miastu Legnica. Dokumentacja dotycząca planu wydatków PINB Legnica została sporządzona prawidłowo i terminowo przekazana do Skarbnika Miasta Legnicy. Dokonana w ciągu roku zmiana w planie wydatków była uzasadniona występującymi potrzebami i służyła realizacji zadań kontrolowanej jednostki. Zaplanowane środki wydatkowano zgodnie z przeznaczeniem, a realizacja objętych badaniem wydatków na zakup materiałów i wyposażenia (62%) oraz wydatków na szkolenia (100%) była zgodna z zasadami gospodarowania środkami publicznymi. Właściwie ewidencjonowano wydatki w księgach rachunkowych, także prawidłowo rozliczano czas pracy pracowników PINB Legnica. Dysponowano zasobami kadrowymi i lokalowymi, prawidłowo zorganizowano miejsca pracy, zapewniono sprzęt i wyposażenie niezbędne do wykonywania zleconych ustawowo zadań. Wprowadzono regulacje wewnętrzne w zakresie

¹⁰⁴ Dalej: EZD.

przyznania kompetencji poszczególnym pracownikom PINB Legnica, jednak przyjmowania i koordynowania rozpatrywania skarg i wniosków nie powierzono imiennie wyznaczonym pracownikom, jak również nie prowadzono ewidencji w zakresie rejestracji i przechowywania skarg i wniosków. Z pięciu pracujących w PINB Legnica pracowników merytorycznych, tylko trzy osoby posiadały uprawnienia budowlane. PINB Legnica weryfikował oraz egzekwował od inwestorów obowiązki wynikające z Pb, w szczególności dotyczące powiadamiania o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych. Niemniej ewidencji rozpoczynanych i oddawanych do użytkowania obiektów budowlanych nie prowadzono w wymaganej formie. Organizacja pracy PINB Legnica nie zapewniła: realizacji kontroli obowiązkowej przez pracowników posiadających niezbędne uprawnienia budowlane, a także podejmowania bez zbędnej zwłoki wymaganych czynności w pięciu na 10 zbadanych postępowaniach administracyjnych wszczętych w 2022 r. w tej jednostce.

W skierowanym do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla miasta Legnicy wystąpieniu pokontrolnym sformułowano cztery wnioski dotyczące: [1] Uregulowania w przepisach wewnętrznych obowiązków w zakresie rejestracji i przechowywania skarg i wniosków, [2] Prowadzenia obowiązkowej ewidencji rozpoczynanych i oddawanych do użytkowania obiektów budowlanych w formie wymaganej księgi papierowej, [3] Zapewnienia realizacji kontroli obowiązkowych przez pracowników posiadających wymagane uprawnienia budowlane oraz [4] Podjęcia działań w celu zorganizowania pracy PINB Legnica w sposób, który zapewni podejmowanie wymaganych czynności w postępowaniach administracyjnych bez zbędnej zwłoki.

W wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego we Wrocławiu, Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla miasta Wrocławia oraz Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla miast Legnicy NIK zwróciła uwagę, że stwierdzone nieprawidłowości odnoszące się do nieprzestrzegania przepisów m.in. Pb, kpa, upea, wskazują na potrzebę podjęcia działań wzmacniających kontrolę zarządczą w celu urzeczywistnienia, określonego w art. 68 ust. 1 *ufp*, wymogu zapewnienia realizacji celów i zadań jednostki w sposób zgodny z prawem i terminowy. W wymaganych terminach Kierownicy skontrolowanych jednostek (WINB, PINB Wrocław oraz PINB Legnica) poinformowali NIK o zrealizowaniu wszystkich wniosków pokontrolnych oraz uwzględnieniu uwagi. Na ustalone w toku kontroli nieprawidłowości wpływ miały, stwierdzone szczególnie w WINB i PINB Wrocław problemy kadrowe (kierowane w tej sprawie do Wojewody Dolnośląskiego pisma pozostały bez odpowiedzi), a także brak wymaganych uprawnień budowlanych (art. 14 Pb) u dwóch spośród pięciu pracowników merytorycznych PINB Legnica.

P/22/088 Zwalczanie i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się afrykańskiego pomoru świń w populacji dzika oraz przenikaniu i rozprzestrzenianiu się tej choroby w stadach świń

obejmującej m.in. działalność dwóch niżej wskazanych jednostek w latach 2019–2021 (ocenionych w formie opisowej), podczas której stwierdzono, że;

- w DUW podejmowano działania ukierunkowane na zwalczanie i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się afrykańskiego pomoru świń (dalej: ASF¹⁰⁵) w populacji dzika oraz przenikaniu i rozprzestrzenianiu się tej choroby w stadach świń. Wojewoda Dolnośląski ustanowił odpowiednie struktury organizacyjne oraz zapewnił funkcjonowanie wymaganych procedur służących walce z epizootią, które obejmowały m.in. Wojewódzki Plan Zarządzania Kryzysowego, Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego (działające w ramach Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego DUW), Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego (będący organem pomocniczym przy Wojewodzie Dolnośląskim). Wydawane przez Wojewodę Dolnośląskiego akty prawa miejscowego w formie rozporządzeń regulowały sprawy dotyczące ASF u dzików i trzody chlewnej oraz odstrzału sanitarnego dzików na terenie województwa dolnośląskiego, określając w szczególności obszar dotknięty¹⁰⁶ wirusem ASF, jak również ustanawiając na nim zakazy i nakazy mające służyć ograniczeniu rozprzestrzeniania się tej choroby zakaźnej. Działania Wojewody Dolnośląskiego, począwszy od listopada 2019 r. (pierwszy potwierdzony przypadek ASF u dzika w województwie dolnośląskim), były zgodne z działaniami wskazanymi w Wojewódzkim Planie Zarządzania Kryzysowego. Wojewoda Dolnośląski przyczynił się do usprawnienia współpracy podmiotów, instytucji i służb zaangażowanych w przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się ASF w populacji dzika oraz przenikaniu i rozprzestrzenianiu się tej choroby w stadach świń w województwie dolnośląskim, a także zapewnił finansowanie zadań związanych ze zwalczaniem i przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się tej choroby zakaźnej, bezzwłocznie przekazując Wojewódzkiemu Inspektoratowi Weterynarii we Wrocławiu środki finansowe pozyskane z rezerwy

¹⁰⁵ Ang. *African Swine Fever*.

¹⁰⁶ Skażony, zapowietrzony, zagrożony.

- celowej. NIK wskazała na niedotrzymanie przez zarządców dróg publicznych terminu 14 kwietnia 2020 r. na realizację rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego nr 11 z dnia 25 marca 2020 r.¹⁰⁷, dotyczącego wykonania i zapewnienia stałego utrzymania ogrodzeń zatrzymujących migrację zwierząt z terenów leśnych (uniemożliwiających ich przedostanie się) na tereny powiatów: bolesławieckiego, głogowskiego, polkowickiego. Zdaniem NIK występowanie przekroczeń terminów realizacji obowiązków w zakresie dotyczącym ogrodzeń może mieć charakter powtarzalny a w konsekwencji wpływ na rozprzestrzenianie się ASF w województwie dolnośląskim. W działalności kontrolowanej jednostki nie ustrzeżono się jednak nieprawidłowości, dotyczących: **[1]** podpisania przez Wicewojewodę Dolnośląskiego, z upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego, wzmiankowanego wyżej rozporządzenia nr 11 z dnia 25 marca 2020 r. Takie upoważnienie, wydane na podstawie art. 268a kpa, jak również fakt powierzenia Wicewojewodzie Dolnośląskiemu, na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*, może dotyczyć wyłącznie załatwiania spraw indywidualnych. Sprawą taką nie jest natomiast wydawanie aktów prawa miejscowego; **[2]** wystąpienia dwóch przypadków błędów legislacyjnych w treści rozporządzeń Wojewody Dolnośląskiego, niewyeliminowanych na etapie ich przygotowania, a to w związku z niewłaściwie przeprowadzonym procesem weryfikacji ich projektów;
- Dolnośląski Wojewódzki Lekarz Weterynarii (dalej: DWLW) realizował zadania w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się afrykańskiego pomoru świń w populacji dzika oraz przenikaniu i rozprzestrzenianiu się tej choroby w stadach świń. Na wniosek DWLW, w drodze rozporządzeń Wojewody Dolnośląskiego, regulowano kwestię zwalczania epizootii w szczególności poprzez: określanie obszarów skażonych i zapowietrzonych ASF, ustanawianie w nich zakazy i nakazy mające służyć ograniczeniu rozprzestrzeniania się tej choroby, wprowadzanie obowiązku wykonania ogrodzeń obszarów, na których występowały zakażenia i poszukiwania padłych dzików, a także dokonywanie odstrzałów sanitarnych dzików na terenie województwa dolnośląskiego. DWLW nadzorował również działania powiatowych lekarzy weterynarii (dalej: PLW) podejmowane w związku z wystąpieniem ognisk ASF w stadach świń. DWLW oraz pracownicy Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii we Wrocławiu (dalej: WIW) na bieżąco informowali inne organy, w tym Głównego Lekarza Weterynarii i Wojewodę Dolnośląskiego, o postępach epizootii oraz o środkach, które były podejmowane w celu ograniczenia zasięgu ASF. DWLW nadzorował sposób realizacji zadań przez powiatowe inspektoraty weterynarii, m.in. kontrolując ich działalność. Współpracował także z innymi podmiotami i służbami w zakresie zwalczania oraz przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się afrykańskiego pomoru świń. Pomimo podejmowanych działań obszar skażony, począwszy od stwierdzenia pierwszego przypadku epizootii w listopadzie 2019 r. w powiecie głogowskim, ulegał powiększeniu, w szczególności od połowy 2021 r. i na koniec tego roku objął znaczną część województwa dolnośląskiego. Powiększał się również zasięg obszarów objętych ograniczeniami.
- NIK wskazała na niewielką, bo ograniczoną do sześciu, w latach 2019–2021, liczbę kontroli przeprowadzonych w powiatowych inspektoratach weterynarii w zakresie oceny nadzoru nad realizacją zadań określonych w programach mających na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym ASF i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczania. Prowadzona sprawozdawczość nie dostarczała DWLW danych, na podstawie których możliwa byłaby wiarygodna ocena w jakim zakresie powiatowi lekarze weterynarii realizują zadania postawione przez Głównego Lekarza Weterynarii oraz wynikające z rozporządzeń wprowadzających ww. programy w aspekcie liczby kontroli bioasekuracji jakie były przeprowadzane w gospodarstwach (w odniesieniu do wykonania zakładanej liczby kontroli w poszczególnych gospodarstwach). Pozyskiwane w ramach sprawozdawczości dane nie umożliwiały również dokonania analiz w jakim czasie po wydaniu decyzji dotyczących usunięcia uchybień w zakresie bioasekuracji lub nakazujących ubój i zakaz utrzymywania świń w gospodarstwach, podejmowane były przez PLW kontrole sprawdzające realizację tych decyzji (częstkowa wiedza w tym zakresie, wskazująca na wielomiesięczne opóźnienia w podejmowaniu kontroli sprawdzających w zakresie usunięcia uchybień wynikała w szczególności z prowadzenia postępowań odwoławczych oraz dokumentacji z kontroli i audytu).

W toku kontroli stwierdzono, że w związku z trudnościami kadrowymi organów inspekcji weterynaryjnej szczebla powiatowego DWLW wyrażał, w trybie art. 16 ust. 1a pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej¹⁰⁸, zgody na wyznaczanie pracowników WIW przez

¹⁰⁷ Rozporządzenie nr 11 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 25 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie nr 1 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się afrykańskiego pomoru świń na terenie województwa dolnośląskiego (Dz. Urz. Woj. Dol. z dnia 25 marca 2020 r., poz. 2299); dalej: rozporządzenie nr 11 z dnia 25 marca 2020 r.

¹⁰⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 306.

powiatowych lekarzy weterynarii do wykonywania kontroli bioasekuracji na terenie powiatu strzebińskiego, trzebnickiego, milickiego, górowskiego oraz wrocławskiego.

Wobec nikłej skuteczności akcji poszukiwania padłych dzików NIK wskazała na rozważenie utworzenia i wykorzystania do tego celu grup zadaniowych, a także opracowanie mechanizmów umożliwiających kontrolę prowadzenia akcji poszukiwań w terenie oraz weryfikację wiarygodności danych o poszukiwaniach przekazywanych do PLW, a następnie do DWLW. W działalności DWLW stwierdzono nieprawidłowości, w szczególności w zakresie dotyczącym: **[1]** sprawowanego nadzoru nad PLW, w tym m.in. nieuwzględnienia w tej działalności wniosków wpływających z akt spraw administracyjnych badanych w ramach postępowań odwoławczych; **[2]** prowadzenia postępowań odwoławczych i wydawanych rozstrzygnięć w zakresie stosowania przepisów art. 48b ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt¹⁰⁹; **[3]** opóźnień w wystąpieniach do Wojewody Dolnośląskiego w sprawie określenia obszarów skażonych, **[4]** nie w pełni rzetelnego przygotowania projektów rozporządzeń Wojewody Dolnośląskiego związanych ze zwalczaniem i przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się ASF, oraz **[5]** niewywiązania się w pełni z obowiązku aktualizowania planów gotowości zwalczania ASF.

P/22/033 Usługi asystenta osobistego jako wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych

obejmującej m.in. działalność DUW w latach 2019–2021 (ocenioną w formie opisowej), podczas której stwierdzono, że:

Wojewoda Dolnośląski nadzorował i monitorował realizację przez gminy i powiaty województwa dolnośląskiego Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019–2020 oraz Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021 (dalej łącznie: „obie edycje Programu” lub „Program”), a także zapewnił weryfikację składanych przez jst sprawozdań w tym zakresie. Zakończone obie edycje Programu zostały rozliczone, a zwrócone na rachunek bankowy DUW niewykorzystane środki wraz z odsetkami, niezwłocznie przekazane do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej¹¹⁰ (dalej: Ministerstwo). DUW prowadził działania informacyjne umożliwiające zapoznanie się przez jst z możliwościami i korzyściami wynikającymi z realizacji Programu na lata 2019–2021. Przeprowadzono nabory i oceny wniosków w przedmiocie uczestnictwa jst w obu edycjach Programu, a także zawarto z zainteresowanymi jst umowy w sprawie wysokości i trybu przekazywania środków Funduszu Solidarnościowego¹¹¹ na realizację Programu. Zainteresowanie jst w uczestnictwie w Programie wykazywało tendencję wzrostową, gdyż w edycji Programu na lata 2019–2020 podpisano ogółem 33 umowy, a w kolejnej edycji Programu na 2021 r. zawarto 53 umowy. NIK wskazała jednak na niewydatkowanie w całości kwoty środków z Funduszu Solidarnościowego przyznanych na realizację usług asystenta oraz niezrealizowanie w pełni zaplanowanej liczby godzin usług asystenta. W obszarze dotyczącym przygotowania i wdrożenia Programu stwierdzono jednakże nieprawidłowości polegające na: **[1]** niedopełnieniu w 2021 r. obowiązku terminowego opublikowania listy podmiotów, których wnioski zatwierdził Minister na stronie internetowej DUW; **[2]** nieterminowym zawarciu umów z jst na realizację Programu w edycji 2021 r. w odniesieniu do wszystkich 12 zbadanych przypadków z opóźnieniem wynoszącym od pięciu do 41 dni, po wyznaczonym trzydziestodniowym terminie od daty zawarcia umowy z Ministrem; **[3]** niezrealizowaniu obowiązku publikacji ogłoszeń o naborze wniosków oraz listy jst, których wnioski zatwierdził Minister, na podmiotowej stronie BIP DUW – informację w tym zakresie umieszczono dopiero w trakcie kontroli NIK, w dniu 13 czerwca 2022 r.; **[4]** procedowaniu przez DUW w edycji Programu na 2021 r. trzech wniosków aplikacyjnych na kwotę łączną 639,3 tys. zł, które wpłynęły po wymaganym terminie.

P/21/505 Utworzenie i funkcjonowanie szpitali tymczasowych powstałych w związku z epidemią COVID-19

obejmującej m.in. działalność DUW w okresie od 1 października 2020 r. do 30 czerwca 2022 r. (ocenioną w formie opisowej), podczas której stwierdzono, że:

W okresie objętym kontrolą Wojewoda Dolnośląski był odpowiedzialny za zorganizowanie w województwie dolnośląskim jednego¹¹² z trzech szpitali tymczasowych (dalej: „SzT”) przeznaczonych do realizacji świadczeń opieki zdrowotnej na rzecz pacjentów zakażonych wirusem SARS-CoV-2.

¹⁰⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1421.

¹¹⁰ Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej (od 6 października 2020 r.), wcześniej Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

¹¹¹ Zgodnie z ustawą z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787, ze zm.); dalej: ustawa o Funduszu Solidarnościowym.

¹¹² Tj. szpitala tymczasowego przy ul. Rakietowej 33 we Wrocławiu.

Z zadania tego wywiązał się skutecznie, gdyż szpital został utworzony i prowadzono w nim działalność¹¹³ zgodną z przeznaczeniem. Za sformułowaniem oceny ogólnej w formie opisowej przemawiał z jednej strony jednorazowy i unikalny charakter realizowanego przez Wojewodę zadania oraz wyjątkowe warunki, w jakich było realizowane (presja czasu oraz pogarszająca się sytuacja epidemiczna), a z drugiej fakt, że szereg działań, które doprowadziły do powstania SzT, zostało przeprowadzonych przez Wojewodę Dolnośląskiego nieprawidłowo. Dotyczyło to zwłaszcza działań związanych z organizacją i funkcjonowaniem SzT – jednego z dwóch obszarów poddanych kontroli (obszar 2.) – które Najwyższa Izba Kontroli oceniła negatywnie. Nieprawidłowości, które stwierdzono w obu kontrolowanych obszarach, wystąpiły w kluczowych, następujących etapach realizowanego procesu:

[1] 24 października 2020 r. Minister Zdrowia (dalej także: „Minister”), na wniosek Wojewody Dolnośląskiego z 23 października 2020 r., wydał w drodze decyzji administracyjnej polecenie, w którym polecił przedsiębiorcy działającemu w formie spółki z o.o. (dalej: „Przedsiębiorca” lub „Spółka”) udostępnienie nieruchomości Spółki i przystosowanie terenu i obiektów, w celu realizacji działań w zakresie przeciwdziałania COVID-19, na potrzeby funkcjonowania we wskazanej lokalizacji tymczasowej komórek organizacyjnych Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu (dalej: „USK” lub „Szpital”), zgodnie z wytycznymi przekazywanymi przez ww. szpital oraz zasadami sztuki budowlanej. Wojewoda Dolnośląski nie poprzedził tego wniosku należyтым rozpoznaniem, gdyż w momencie jego skierowania Spółka nie była właścicielem żadnej z czterech nieruchomości przy ul. Rakietowej 33 we Wrocławiu, na których zlokalizowano następnie SzT. Sam proces wyboru lokalizacji dla SzT nie został, w ocenie NIK, także zorganizowany i przeprowadzony przez Wojewodę w sposób rzetelny, a podejmowane w nim działania nie były transparentne. Powyższe uniemożliwiało potwierdzenie, że wytypowana lokalizacja była najkorzystniejszym z możliwych dostępnych rozwiązań. Wybór lokalizacji miał kluczowe znaczenie w procesie tworzenia SzT, gdyż determinował nie tylko skalę i zakres prac koniecznych do przeprowadzenia, ale i wysokość kosztów ponoszonych w związku z organizacją i funkcjonowaniem tego szpitala.

[2] 30 października 2020 r., wykonując dyspozycję zawartą w poleceniu Ministra Zdrowia, Wojewoda Dolnośląski zawarł ze Spółką umowę związaną z wykonywaniem zadań objętych tym poleceniem. Umowa ta wykraczała poza zakres objęty poleceniem, gdyż dotyczyła m.in. budowy nowych obiektów, co nie wynikało z decyzji Ministra. Powyższe skutkowało poniesieniem wydatków w kwocie 11 402,1 tys. zł brutto, które nie powinny być finansowane na obowiązujących w tym względzie zasadach, tj. na podstawie art. 11h ust. 7 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*¹¹⁴ (dalej: „specustawa”). W ocenie NIK ww. umowa nie zabezpieczała również we właściwy sposób interesów Skarbu Państwa, a przewidziane w niej rozwiązania były wyjątkowo korzystne dla Przedsiębiorcy i prowadziły do wydatkowania przez Wojewodę środków finansowych w nadmiernych wysokościach, co dotyczyło: (a) wypłacenia narzutu koordynacyjnego w łącznej kwocie 1423,3 tys. zł brutto, oraz (b) wynajmowania wszystkich pokoi hotelowych, w sytuacji niewielkiego ich wykorzystywania (kwota zawyżona wyniosła co najmniej 1 222,8 tys. zł brutto).

Mając na względzie opisane powyżej w punktach [1] i [2] okoliczności, NIK zauważyła, że wydane na wniosek Wojewody Dolnośląskiego polecenie Ministra wywołało nieodwracalne skutki prawne, a dokonywane przez Wojewodę Dolnośląskiego czynności prawne były skuteczne. Działania te nie zostały jednak poprzedzone identyfikacją i oceną wiążących się z nimi ryzyk, których charakter należy ocenić jako krytyczny. Uprzednia analiza ryzyka wywarłaby najprawdopodobniej istotny wpływ na procesy decyzyjne.

[3] Do prac związanych z utworzeniem SzT we Wrocławiu przystąpiono z początkiem listopada 2020 r. Wojewoda Dolnośląski bezpodstawnie dopuścił do tego bez stosowania przepisów: Pb, ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*¹¹⁵ oraz aktów planistycznych, *o których mowa w tej ustawie, ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*¹¹⁶ oraz przepisów wydanych na podstawie art. 22 ust. 3, 4 i 4a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. *o działalności leczniczej*¹¹⁷. W czasie rozpoczęcia prac nie obowiązywały bowiem przepisy umożliwiające odstępianie od stosowania ww. ustaw. Wojewoda Dolnośląski nie zapewnił obiektowi SzT we Wrocławiu w pełni właściwej ochrony przeciwpożarowej, szczególnie w zakresie spełnienia wymagań dotyczących

¹¹³ Od 9 marca 2021 r. do 31 maja 2021 r. oraz od 18 listopada 2021 r. do 8 marca 2022 r., tzw. stan aktywny.

¹¹⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.

¹¹⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 503, dalej: *ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

¹¹⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 840, ze zm., dalej: *ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

¹¹⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 633, ze zm.

bezpieczeństwa pożarowego (w sposób inny, niż określony w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej), wynikających z postanowień wydanych przez Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu (dalej: „KWPSP we Wrocławiu”). W ramach działań związanych z projektowaniem, budową, przebudową, montażem, remontem lub rozbiórką obiektów budowlanych, które zrealizowano w związku z przystosowywaniem terenu i obiektów na potrzeby funkcjonowania SzT we Wrocławiu, nie ustrzeżono się błędów. Dopuszczono do sytuacji, w której – według biegłych powołanych przez NIK – powykonawcza dokumentacja projektowa nie odzwierciedlała w pełni, choć powinna, przebiegu i efektów zrealizowanego przedsięwzięcia, a niektóre z rozwiązań architektonicznych, technicznych i budowlanych nie były właściwe. Podczas prac koncepcyjno-organizacyjnych zmierzających do utworzenia SzT we Wrocławiu wystąpiły przypadki działań nierzetelnych, które doprowadziły m.in. do: [a] wybudowania hali apteki, która nie była użytkowana w pełni i w sposób pierwotnie założony, na co wydatkowano środki w wysokości 1771,2 tys. zł brutto; [b] wybudowania i zaadaptowania dodatkowych przestrzeni na potrzeby zapewnienia w SzT we Wrocławiu intensywnego nadzoru oraz wydatkowania na ten cel środków na dostosowanie budynku D i wyposażenia w sprzęt (który nie był użytkowany) do potrzeb oddziału intensywnej terapii – co najmniej 1472,9 tys. zł brutto oraz wydatków na posadowienie hali D w wysokości 3542,4 tys. zł brutto. Wojewoda Dolnośląski zaakceptował i zrealizował prace adaptacyjne związane z budową SzT we Wrocławiu w oparciu o zaproponowane przez Przedsiębiorcę stawki, które w istotny sposób odbiegały od stawek rynkowych, co skutkowało niegospodarnym wydatkowaniem ok. 11 000,0 tys. zł (brutto). Nadto Wojewoda Dolnośląski nie zapewnił w pełni właściwej gospodarki mieniem Skarbu Państwa, ze względu na brak prawidłowego rozliczenia się z czynności inwentaryzacyjnych.

[4] Do prowadzenia SzT we Wrocławiu, czyli na tzw. szpital patronacki, Wojewoda Dolnośląski wytypował USK. Podmiot ten brał także udział w pracach związanych z tworzeniem SzT we Wrocławiu. Zadania w tych zakresach wykonywał na podstawie poleceń Wojewody Dolnośląskiego wydanych w drodze decyzji administracyjnej oraz zawartych umów użyczenia. Według NIK, polecenia określające rolę i zakres współpracy USK z Wojewodą Dolnośląskim oraz Spółką zostały wydane zbyt późno (13 i 20 listopada 2020 r.), tj. w czasie, gdy budowa SzT we Wrocławiu już trwała, co m.in. skutkowało brakiem usankcjonowania prawnie podstaw do egzekucji odpowiedzialności USK za działania podejmowane przed tym okresem, jak również dokonywaniem zakupów wyposażenia medycznego przez Przedsiębiorcę z narzutem koordynacyjnym, generujących dodatkowe koszty. Wojewoda Dolnośląski nie zapewnił także skutecznie, by wypracowywane i przyjmowane rozwiązania w pracach koncepcyjno-organizacyjnych zmierzających do utworzenia SzT we Wrocławiu przez USK, wykonawcę dokumentacji projektowej oraz Spółkę, były spójne i uzasadnione, co rodziło ryzyko realizacji prac i wydatkowania środków finansowych w sposób niecelowy, co też miało w tym procesie miejsce.

6. INFORMACJE DODATKOWE

Czynności kontrolne realizowane w: Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu oraz Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze rozpoczęto 2 stycznia 2023 r. a zakończono¹¹⁸ 17 kwietnia 2023 r.

Liczba wystąpień pokontrolnych - ogółem	Liczba wystąpień pokontrolnych - w których sformułowano wnioski	Liczba wniosków pokontrolnych - ogółem
3	3	13

Lp.	Jednostka kontrolowana	Liczba wniosków pokontrolnych	Stan realizacji wniosków pokontrolnych*		
			Zrealizowano	W trakcie realizacji	Nie zrealizowano
1.	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu	11	0	0	11
2.	Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna we Wrocławiu	1	1	0	0
3.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze	1	1	0	0

* Według stanu na dzień zatwierdzenia informacji.

Liczba wystąpień pokontrolnych - ogółem	Liczba wystąpień pokontrolnych - do których wniesiono zastrzeżenia	Liczba zastrzeżeń - ogółem
3	2	13

Lp.	Jednostka kontrolowana	Liczba zastrzeżeń	Sposób uwzględnienia zastrzeżeń		
			Uwzględniono w całości	Uwzględniono w części	Odrzucono w całości
1.	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu	12	0	2	10
2.	Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna we Wrocławiu	1	0	0	1

¹¹⁸ Data podpisania wystąpienia pokontrolnego.

7. ZAŁĄCZNIKI

7.1. DOCHODY I WYDATKI JEDNOSTEK FUNKCJONUJĄCYCH W RAMACH CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

Lp.	Nazwa jednostki podległej	Wykonanie 2022				Udział w wydatkach części ogółem
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Dochody	Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich	w tym, wydatki na wynagrodzenia wg Rb-70	
1.	Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna we Wrocławiu	228,0	3 506,0	0,0	26 688,0	0,1

Opracowanie własne na podstawie wyników kontroli NIK.

7.2. WYKAZ OCEN KONTROLOWANYCH

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej	Ocena kontrolowanej działalności*	Jednostka organizacyjna NIK przeprowadzająca kontrolę
1.	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu	Jarosław Obremski	0	Delegatura NIK we Wrocławiu
2.	Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna we Wrocławiu	Małgorzata Sienkiewicz	0	Delegatura NIK we Wrocławiu
3.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze	Wojciech Łabun	0	Delegatura NIK we Wrocławiu

* Użyty skrót oznacza: P – ocena pozytywna, O – w formie opisowej, N – negatywna.

7.3. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

Oceny wykonania budżetu w części 85/02 – województwo dolnośląskie dokonano stosując kryteria⁵⁴⁰ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w *Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2022 roku*⁵⁴¹.

Dochody (D) ⁵⁴² :	241 690,7 tys. zł
Wydatki (W) ⁵⁴³ :	4 135 840,3 tys. zł
Łączna kwota (G = D + W):	4 377 531,0 tys. zł
Waga dochodów w łącznej kwocie (Wd = D : G):	0,0552
Waga wydatków w łącznej kwocie: (Ww = W : G):	0,9448

Nieprawidłowości w dochodach: 2 759,7 tys. zł stwierdzone w połowie zbadanych przypadków dotyczące terminowego prowadzenia windykacji i polegające na bezzasadnym niepodejmowaniu działań w celu wyegzekwowania należności przez okres od dwóch miesięcy do ponad trzech lat, co oceniono jako nierzetelne i stanowiące naruszenie art. 42 ust. 5 *ufp*.

Ocena cząstkowa dochodów (Od): (1) negatywna

Nieprawidłowości w wydatkach: ogółem na kwotę 37 868,7 tys. zł, w tym:

- 566,8 tys. zł w związku z niecelowym lub/i niegospodarnym ponoszeniem wydatków (związanych z transportem i utylizacją śniętych ryb, kosztami dodatkowych wynagrodzeń dyspozytorów medycznych, noclegami żołnierzy i strażaków zabezpieczających szpital tymczasowy, a także zawyżonymi - poprzez brak stosownej analizy – kosztami dystrybucji energii elektrycznej);
- 3251,4 tys. zł poniesione z naruszeniem prawa (z uwagi na: przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego świadczenia prac biurowych na rzecz DUW z naruszeniem zasady efektywności określonej w art. 17 ust. 1 pkt 2 *pzp*, nierzetelne oszacowanie dwóch postępowań o udzielenie zamówienia publicznego dotyczących poszukiwania wykonawców realizujących czynności wspomagające działalność SOC co skutkowało zastosowaniem niewłaściwego trybu postępowania, z pominięciem *pzp*, zawnioskowaniu do Ministra Finansów o uruchomienie środków z rezerwy celowej w ramach rozdziału klasyfikacji budżetowej 75478 – *Usuwanie kłesk żywiolowych*, chociaż w 2022 r. nie wprowadzono na terenie województwa dolnośląskiego stanu kłęski żywiolowej);
- 34 050,5 tys. zł związane z nierzetelnością podejmowanych działań (polegających na: zawarciu 34 umów zleceń z naruszeniem rekomendacji PRM, niezapewnienia w toku realizacji 12 zamówień potencjalnym wykonawcom wymaganego czasu na składane ofert, zawnioskowaniu do Rady Ministrów o środki z rezerwy ogólnej budżetu państwa niezgodnie z zasadami procedowania określonymi przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, zwróceniu się tylko do jednego oferenta w celu zakupu noclegu hotelowego, chociaż z wewnętrznych regulacji w tym zakresie wynikał obowiązek skierowania zapytania ofertowego co najmniej do dwóch podmiotów).

Ocena cząstkowa wydatków (Ow):	(5) pozytywna
Łączna ocena dochodów i wydatków (ŁO ⁵⁴⁴):	$1 \times 0,0552 + 5 \times 0,9448 = 4,7792 - 1 = 3,7792$
Opinia o sprawozdaniach:	pozytywna
Ocena ogólna:	opisowa

⁵⁴⁰ <http://www.nik.gov.pl/kontrola/standardy-kontroli-nik/>

⁵⁴¹ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrola/analiza-budzetu-panstwa/>.

⁵⁴² Wysokość dochodów prezentujemy w przypadku każdej części, jednakże w częściach budżetu państwa, w których zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie są badane dochody lub windykacja należności (analiza porównawcza) nie dokonuje się oceny cząstkowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty dochodów.

⁵⁴³ Łącznie z wydatkami budżetu środków europejskich. Wydatki budżetu państwa prezentujemy łącznie z wydatkami, które nie wygasły z upływem roku.

⁵⁴⁴ $\text{ŁO} = \text{Od} \times \text{Wd} + \text{Ow} \times \text{Ww}$.

7.4. DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem, w tym:		229 636,3	186 368,0	241 690,7	105,2	1,3
1.	010 Rolnictwo i łowiectwo	5 939,5	5 134,0	5 387,6	90,7	1,1
1.2.	01023 Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	128,8	83,0	128,9	100,1	1,6
1.3.	01032 Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	506,6	344,0	309,9	61,2	0,9
1.4.	01033 Wojewódzkie inspektoraty weterynarii	153,3	200,0	135,9	88,7	0,7
1.5.	01034 Powiatowe inspektoraty weterynarii	5 128,5	4 492,0	4 785,2	93,3	1,1
1.6.	01095 Pozostała działalność	22,3	15,0	27,7	124,2	1,9
2.	050 Rybołówstwo i rybactwo	-0,2	0,0	1,4	-	-
2.1.	05003 Państwowa Straż Rybacka	0,0	-	1,4	-	-
2.2.	05095 Pozostała działalność	-0,2	-	-	0,0	-
3.	500 Handel	259,0	190,0	230,2	88,9	1,2
3.1.	50001 Inspekcja Handlowa	259,0	190,0	230,2	88,9	1,2
4.	600 Transport i łączność	199,7	104,0	384,7	192,6	3,7
4.1.	60002 Infrastruktura kolejowa	0,0	0,0	85,3	-	-
4.2.	60003 Krajowe pasażerskie przewozy kolejowe	4,2	0,0	102,9	2 450,0	-
4.3.	60016 Drogi publiczne gminne	3,1	0,0	0,0	0,0	-
4.4.	60055 Inspekcja Transportu Drogowego	14,4	4,0	85,4	593,1	21,4
4.5.	60095 Pozostała działalność	178,0	100,0	111,1	62,4	1,1
5.	630 Turystyka	37,5	35,0	39,3	104,8	1,1
5.1.	63095 Pozostała działalność	37,5	35,0	39,3	104,8	1,1
6.	700 Gospodarka mieszkaniowa	149 499,0	118 724,0	151 165,8	101,1	1,3
6.1.	70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami	149 481,2	118 724,0	151 164,1	101,1	1,3
6.2.	70095 Pozostała działalność	17,8	-	1,7	9,6	-
7.	710 Działalność usługowa	2 821,4	786,0	2 326,9	82,5	3,0
7.1.	71005 Prace geologiczne (nieinwestycyjne)	143,2	161,0	237,4	165,8	1,5
7.2.	71012 Zadania z zakresu geodezji i kartografii	0,0	-	9,8	-	-
7.3.	71015 Nadzór budowlany	2 678,2	625,0	2 079,5	77,7	3,3
7.4.	71095 Pozostała działalność	0,0	-	0,2	-	-
8.	750 Administracja publiczna	15 343,2	17 853,0	20 987,3	136,8	1,2

8.1.	75011 Urzędy wojewódzkie	15 169,6	17 772,0	20 827,4	137,3	1,2
8.2.	75046 Komisje egzaminacyjne	51,9	49,0	60,6	116,8	1,2
8.3.	75095 Pozostała działalność	121,7	32,0	99,3	81,6	3,1
9.	752 Obrona narodowa	1,7	0,0	0,6	35,3	-
9.1.	75212 Pozostałe wydatki obronne	1,7	0,0	0,6	35,3	-
10.	754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	400,9	150,0	295,1	73,6	2,0
10.1.	75410 Komendy wojewódzkie PSP	52,6	6,0	5,4	10,3	0,9
10.2.	75411 Komendy powiatowe PSP	348,3	144,0	289,3	83,1	2,0
10.3.	75421 Zarządzanie kryzysowe	0,0	-	0,4	-	-
11.	755 Wymiar sprawiedliwości	58,3	0,0	21,7	37,2	-
11.1.	75515 Nieodpłatna pomoc prawna	58,3	0,0	21,7	37,2	-
12.	758 Różne rozliczenia	0,2	0,0	6,6	3 300,0	-
12.1.	75814 Różne rozliczenia finansowe	0,0	0,0	6,6	-	-
12.2.	75860 Euroregiony	0,2	0,0	0,0	0,0	-
13.	801 Oświata i wychowanie	170,6	55,0	252,5	148,0	4,6
13.1.	080101 Szkoły podstawowe	0,0	0,0	133,5	-	-
13.2.	080101 Szkoły podstawowe specjalne	0,0	0,0	32,1	-	-
13.3.	80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	15,4	0,0	0,6	3,9	-
13.4.	80104 Przedszkola	53,0	0,0	14,3	27,0	-
13.5.	80105 Przedszkola specjalne	3,2	0,0	1,3	40,6	-
13.6.	80106 Inne formy wychowania przedszkolnego	2,9	0,0	0,0	0,0	-
13.7.	80120 Licea ogólnokształcące	0,0	0,0	0,8	-	-
13.8.	80136 Kuratoria oświaty	46,2	42,0	46,3	100,2	1,1
13.9.	80144 Inne formy kształcenia osobno niewymienione	0,1	0,0	0,0	0,0	-
13.10.	80146 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	0,0	0,0	0,0	-	-
13.12.	80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	39,1	0,0	17,5	44,8	-
13.13.	80195 Pozostała działalność	10,7	13,0	5,8	54,2	0,5
14.	851 Ochrona zdrowia	11 478,2	8 201,0	15 604,5	135,6	1,9
14.1.	85111 Szpitale ogólne	16,3	0,0	0,0	0,0	-
14.2.	85132 Inspekcja Sanitarna	8 011,5	8 121,0	9 434,1	117,8	1,2
14.3.	85133 Inspekcja Farmaceutyczna	375,1	80,0	282,8	75,4	3,5
14.4.	85141 Ratownictwo medyczne	2 981,0	0,0	5 736,9	192,5	-

14.5.	85156 Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	91,2	0,0	149,8	164,3	-
14.6.	85195 Pozostała działalność	3,1	0,0	0,9	29,0	-
15.	852 Pomoc Społeczna	1 795,3	612,0	1 705,7	95,0	2,8
15.1.	85202 Domy pomocy społecznej	15,4	0,0	-0,2	-	-
15.2.	85203 Ośrodki wsparcia	276,2	15,0	14,0	5,1	0,9
15.3.	85213 Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby (...)	19,7	0,0	23,0	116,75	-
15.4.	85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	96,6	0,0	96,3	99,7	-
15.5.	85215 Dodatki mieszkaniowe	0,8	0,0	0,1	12,5	-
15.6.	85216 Zasiłki stałe	516,1	0,0	720,9	139,7	-
15.7.	85218 Powiatowe centra pomocy rodzinie	0,1	0,0	0,2	200,0	-
15.8.	85219 Ośrodki pomocy społecznej	41,0	0,0	33,5	81,7	-
15.9.	85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	0,0	0,0	1,0	-	-
15.10.	85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	701,5	597,0	727,7	103,7	1,2
15.11.	85230 Pomoc w zakresie dożywiania	9,5	0,0	15,0	157,9	-
15.12.	85278 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	10,0	0,0	9,4	94,0	-
15.13.	85295 Pozostała działalność	108,4	0,0	64,8	59,8	-
16.	853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	3 525,7	3 429,0	2 348,2	66,6	0,7
16.1.	85321 Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	217,6	245,0	252,2	115,9	1,0
17.	854 Edukacyjna opieka wychowawcza	35,8	0,0	28,9	80,7	-
17.1.	85415 Pomoc materialna dla uczniów	10,6	0,0	28,9	272,6	-
17.2.	85495 Pozostała działalność	25,2	0,0	0,0	0,0	-
18.	855 Rodzina	37 133,3	30 904,0	40 314,9	108,6	1,3
18.1.	85501 Świadczenia wychowawcze	843,7	0,0	543,9	64,5	-

18.2.	85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	36 061,4	30 904,0	39 685,5	110,1	1,3
18.3.	85503 Karta Dużej Rodziny	8,7	0,0	9,4	108,1	-
18.4.	85504 Wspieranie rodziny	85,4	0,0	3,1	3,6	-
18.5.	85508 Rodziny zastępcze	17,7	0,0	8,9	50,3	-
18.6.	85509 Działalność ośrodków adopcyjnych	18,4	0,0	0,6	3,3	-
18.7.	85510 Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	0,6	0,0	0,5	83,3	-
18.8.	85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne...	9,2		2,6	28,3	-
18.9.	85516 System opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat	88,2	0,0	60,4	68,5	-
19.	900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	754,7	191,0	325,3	43,1	1,7
19.1.	90014 Inspekcja Ochrony Środowiska	754,7	191,0	325,3	43,1	1,7
20.	921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	182,5	0,0	263,5	144,4	-
20.1.	92121 Wojewódzkie Urzędy Ochrony Zabytków	181,7	0,0	261,7	144,0	-
20.2.	92195 Pozostała działalność	0,8	0,0	1,8	225,0	-

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2022 z dnia 17 grudnia 2021 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 270).

7.5. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie ¹⁾	Ustawa ²⁾	Budżet po zmianach				Wykonanie ¹⁾
		tys. zł						%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem, w tym:		5 537 881,0	3 542 272,0	4 189 284,4	4 129 379,7	74,6	116,6	98,6
1.	010 Rolnictwo i łowiectwo	176 500,3	105 733,0	195 751,2	194 731,1	110,3	184,2	99,5
1.1.	01005 Prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa	15 244,8	20 974,00	20 984,2	20 976,1	137,6	100,0	100,0
1.2.	01009 Spółki wodne	3 238,6	644,0	3 384,0	3 383,3	104,5	525,4	100,0
1.3.	01022 Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego	25 018,4	12 935,0	13 717,1	13 314,4	53,2	102,9	97,1
1.4.	01023 Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	2 711,0	3 061,0	3 311,0	3 250,2	119,9	106,2	98,1
1.5.	01032 Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	11 949,1	13 076,0	13 578,3	13 574,7	113,6	103,8	100,0
1.6.	01033 Wojewódzkie inspektoraty weterynarii	10 407,8	9 588,0	14 598,0	14 569,8	140,0%	152,0	99,8
1.7.	01034 Powiatowe inspektoraty weterynarii	34 572,3	37 627,0	46 037,8	45 908,6	132,8	122,0	99,7
1.8.	01041 Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	4 398,0	5 740,0	5 288,0	5 112,0	116,2	89,1	96,7
1.9.	01095 Pozostała działalność	68 960,3	2 088,0	74 852,8	74 642,0	108,2	3574,8	99,7
2.	050 Rybołówstwo i rybactwo	2 151,9	2 090,0	2 242,4	2 239,8	104,1	107,2	99,9
2.1.	05003 Państwowa Straż Rybacka	1 876,0	1 805,0	1 960,4	1 960,4	104,5	108,6	100,0

2.2.	05011 Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013 oraz Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014-2020	276,0	285,0	282,0	279,5	101,3	98,1	99,1
3.	500 Handel	6 729,0	6 778,0	6 778,0	6 778,0	100,7	100,0	100,0
3.1.	50001 Inspekcja Handlowa	6 729,0	6 778,0	6 778,0	6 778,0	100,7	100,0	100,0
4.	600 Transport i łączność	50 292,2	58 409,0	64 524,8	64 035,8	127,3	109,6	99,2
4.1.	60002 Infrastruktura kolejowa	3 375,8	0,00	0,00	0,00	0,00%	-	-
4.2.	60003 Krajowe pasażerskie przewozy autobusowe	33 117,4	46 575,0	49 756,9	49 661,7	150,0	106,6	99,8
4.3.	60013 Drogi publiczne wojewódzkie	270,3	0,0	178,7	178,7	66,1	-	100,0
4.4.	60031 Przejścia graniczne	5 139,2	4 944,0	5 905,5	5 541,7	107,8	112,1	93,8
4.5.	60055 Inspekcja Transportu Drogowego	6 579,2	6 656,0	8 445,4	8 443,7	128,3	126,9	100,0
4.6.	60078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	1 616,6	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
4.7.	60095 Pozostała działalność	193,8	234,0	238,5	210,0	108,4	89,7	88,1
5.	630 Turystyka	300,6	311,0	320,5	316,9	105,4	101,9	98,9
5.1.	63095 Pozostała działalność	300,6	311,0	320,5	316,9	105,4	101,9	98,9
6.	700 Gospodarka mieszkaniowa	70 249,5	10 841,0	12 171,1	11 851,1	16,9	109,3	97,4
6.1.	70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami	69 999,1	10 841,0	11 732,0	11 424,8	16,3	105,4	97,4
6.2.	70095 Pozostała działalność	250,4	0,0	439,1	426,3	170,2	-	97,1
7.	710 Działalność usługowa	33 561,0	35 801,0	37 267,6	36 956,7	110,1	103,2	99,2
7.1.	71005 Prace geologiczne (nieinwestycyjne)	31,5	21,0	21,0	18,1	57,5	86,1	86,1
7.2.	71012 Zadania z zakresu geodezji i kartografii	10 175,2	10 477,0	10 761,8	10 604,2	104,2	101,2	98,5
7.3.	71015 Nadzór budowlany	21 956,8	23 945,0	24 081,7	23 944,3	109,1	100,0	99,4

7.4.	71035 Cmentarze	1 348,7	1 358,0	2 403,0	2 390,2	177,2	176,0	99,5
7.5.	71095 Pozostała działalność	48,9	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
8.	750 Administracja publiczna	128 832,0	126 533,0	148 628,2	145 266,3	112,8	114,8	97,7
8.1.	75011 Urzędy wojewódzkie	118 457,	116 697,0	137 154,6	134 542,8	113,6	115,3	98,1
8.2.	75018 Urzędy marszałkowskie	125,6	155,0	115,6	114,9	91,5	74,1	99,4
8.3.	75023 Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
8.4.	75045 Kwalifikacja wojskowa	1 781,1	1 800,0	1 567,1	1 551,7	87,1	86,2	99
8.5.	75046 Komisje egzaminacyjne	31,8	34,0	34,0	29,1	91,5	85,6	85,6
8.6.	75081 System powiadamiania ratunkowego	7 566,4	7 589,0	8 521,7	7 950,9	105,1	104,8	93,3
8.7.	75084 Funkcjonowanie wojewódzkich rad dialogu społecznego	219,7	229,0	235,1	234,3	106,7	102,3	99,7
8.8.	75095 Pozostała działalność	630,4	29,0	1 000,1	842,5	133,7	2905,1	84,2
9.	752 Obrona narodowa	94,5	348,0	274,1	170,8	180,7	49,1	62,3
9.1.	75212 Pozostałe wydatki obronne	94,5	348,0	274,1	170,8	180,7	49,0	62,3
10.	754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	283 081,7	259 697,0	288 563,7	288 135,3	101,8	111,0	99,9
10.1.	75410 Komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej	43 634,5	16 385,0	25 395,5	25 392,7	58,2	155,0	100,0
10.2.	75411 Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej	238 266,7	241 563,0	254 152,3	254 124,4	106,7	105,2	100,0
10.3.	75414 Obrona cywilna	124,7	455,0	124,2	84,2	67,5	18,5	67,8
10.4.	75415 Zadania ratownictwa górskiego i wodnego	242,0	246,0	246,0	245,9	101,6	100,0	100,0
10.5.	75421 Zarządzanie kryzysowe	431,4	669,0	5 011,6	4 819,4	1117,2	720,4	96,2
10.6.	75478 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0,0	0,0	2 615,5	2 615,5	-	-	100,0
10.7.	75495 Pozostała działalność	382,4	379,0	1 018,6	853,1	223,1	225,1	83,8
11.	755 Wymiar sprawiedliwości	7 687,1	7 788,0	7 788,0	7 696,7	100,1	98,8	98,8

11.1.	75515 Nieodpłatna pomoc prawna	7 687,1	7 788,0	7 788,0	7 696,7	100,1	98,8	98,8
12.	756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	552,8	0,0	8 664,9	8 664,9	1567,3		100,0
12.1.	75615 Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	552,8	0,0	8 664,9	8 664,9	1567,3		100,0
13.	758 Różne rozliczenia	19 380,4	13 471,0	18 383,4	18 256,7	94,2	135,5	99,3
13.1.	75814 Różne rozliczenia finansowe	19 058,0	6 431,0	17 499,3	17 498,3	91,8	272,1	100,0
13.2.	75818 Rezerwy ogólne i celowe	0,0	6 050,0	0,1	0,0	-	0,0	0,0
13.3.	75860 Euroregiony	322,4	990,0	884,0	758,4	235,3	76,6	85,8
14.	801 Oświata i wychowanie	171 240,2	21 665,0	170 246,6	167 740,0	98,0	774,2	98,5
14.1.	80101 Szkoły podstawowe	2 966,9	0,0	5 131,9	4 852,6	163,6	-	94,6
14.2.	80102 Szkoły podstawowe specjalne	951,5	0,0	402,0	393,6	41,4	-	97,9
14.3.	80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	7 808,8	0,0	7 626,7	7 565,6	96,9	-	99,2
14.4.	80104 Przedszkola	98 450,8	0,0	107 763,4	107 116,4	108,8	-	99,4
14.5.	80105 Przedszkola specjalne	226,4	0,0	212,9	211,4	93,4	-	99,3
14.6.	80106 Inne formy wychowania przedszkolnego	3 976,7	0,0	2 078,5	2 037,8	51,2	-	98,0
14.7.	80113 Dowożenie uczniów do szkół	380,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
14.8.	80115 Technika	553,1	0,0	353,2	351,2	63,5		99,5
14.9.	80117 Branżowe szkoły I i II stopnia	275,6	0,0	240,0	237,3	86,1	-	98,9
14.10.	80120 Licea ogólnokształcące	1 127,2	0,0	396,8	390,7	34,7	-	98,5
14.11.	80120 Licea ogólnokształcące specjalne	42,0	0,0	28,0	28,00	66,7	-	100,0
14.12.	80132 Szkoły artystyczne	27,8	0,0	2,50	2,50	9,0	-	100,0

14.13.	80134 Szkoły zawodowe specjalne	113,2	0,0	98,0	97,9	86,5	-	99,9
14.14.	80136 Kuratoria oświaty	14 777,2	15 140,0	15 136,0	15 117,0	102,3	99,9	99,9
14.15.	80146 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	3 059,3	5 250,0	4 041,7	3 414,2	111,6	65,0	84,5
14.16.	80147 Biblioteki pedagogiczne	5,9	0,0	9,0	9,0	152,8	-	100,0
14.17.	80148 Stołówki szkolne i przedszkolne	2 540,6	0,0	2 483,1	2 457,9	96,7	-	99,0
14.18.	80149 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	1 263,7	0,0	1 117,1	1 117,1	88,4	-	100,0
14.19.	80150 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych	0,0	0,0	98,0	98,0	-	-	100,0
14.20.	80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	30 917,1	0,0	21 683,5	20 961,8	67,8	-	96,7
14.21.	80195 Pozostała działalność	1 776,5	1 275,0	1 344,4	1 279,5	72,0	100,4	95,2
15.	851 Ochrona zdrowia	423 367,7	472 220,0	533 277,5	529 023,0	125,0	112,0	99,2
15.1.	85111 Szpitale ogólne	0,0	13 972,0	24 800,0	24 800,0	-	177,5	100,0
15.2.	85132 Inspekcja Sanitarna	160 055,7	171 950,0	189 353,1	189 307,7	118,3	110,1	100,0
15.3.	85133 Inspekcja Farmaceutyczna	2 906,9	2 859,0	3 004,4	3 004,4	103,4	105,1	100,0
15.4.	85141 Ratownictwo medyczne	177 704,1	208 629,0	230 953,1	230 951,3	130,0	110,7	100,0

15.5.	85144 System Wsparcia Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego	162,0	152,0	160,2	159,8	98,7	105,2	99,8
15.6.	85146 Działalność dyspozytorni medycznych	11 324,7	14 030,0	14 212,3	13 063,3	115,4	93,1	91,9
15.7.	85156 Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	62 352,9	51 606,0	60 647,8	57 876,4	92,8	112,2	95,4
15.8.	85157 Staże i specjalizacje medyczne	6 990,5	7 724,0	7 568,3	7 441,5	106,5	96,3	98,3
15.9.	85195 Pozostała działalność	1 870,9	1 298,0	2 578,4	2 418,6	129,3	186,3	93,8
16.	852 Pomoc społeczna	308 490,2	290 435,0	469 581,6	452 398,7	146,7	155,8	96,3
16.1.	85202 Domy pomocy społecznej	65 127,0	61 515,0	64 688,1	63 950,6	98,2	104,0	98,9
16.2.	85203 Ośrodki wsparcia	34 610,0	37 576,0	40 166,7	39 859,2	115,2	106,1	99,2
16.3.	85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1 136,1	1 245,0	1 396,0	1 293,8	113,9	103,9	92,7
16.4.	85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	5 943,5	7 122,0	6 595,9	6 378,0	107,3	89,6	96,7
16.5.	85214 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	34 989,6	43 133,0	35 600,8	34 345,4	98,2	79,6	96,5
16.6.	85215 Dodatki mieszkaniowe	826,5	0,0	232,0	231,3	28,0	-	99,7
16.7.	85216 Zasiłki stałe	69 562,9	71 972,0	75 246,6	74 010,9	106,4	102,8	98,4
16.8.	85218 Powiatowe centra pomocy rodzinie	67,1	0,0	82,3	78,3	116,7	-	95,2
16.9.	85219 Ośrodki pomocy społecznej	59 264,3	43 605,0	58 381,6	57 992,2	97,9	133,0	99,3

16.10.	85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	1 945,1	0,0	415,6	398,2	20,5		95,8
16.11.	85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	9 107,4	3 900,0	12 315,2	10 859,7	119,2	278,5	88,2
16.12.	85230 Pomoc w zakresie dożywiania	17 656,9	18 305,0	18 942,1	17 864,6	101,2	97,6	94,3
16.13.	85231 Pomoc dla cudzoziemców	209,6	50,0	2 595,0	2 499,3	1 192,5	4 998,6	96,3
16.14.	85278 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	2 049,3	2 000,0	1 268,8	1 049,1	51,2	52,5	82,7
16.15.	85295 Pozostała działalność	5 995,0	12,0	151 655,0	141 587,7	2361,8	1 179 897,2	93,4
17.	853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	26 991,3	15 988,0	28 871,5	28 455,5	105,4	178,0	98,6
17.1.	85321 Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	15 900,5	15 983,0	17 739,7	17 330,2	109,0	108,4	97,7
17.2.	85332 Wojewódzkie urzędy pracy	0,0	5,0	5,0	0,0		0,0	0,0
17.3.	85334 Pomoc dla repatriantów	3 982,4	0,0	5 417,4	5 416,8	136,0	-	100,0
17.4.	85395 Pozostała działalność	7 108,4	0,0	5 709,3	5 708,5	80,3	-	100,0
18.	854 Edukacyjna opieka wychowawcza	11 785,1	2 260,0	15 064,6	11 267,0	95,6	498,5	74,8
18.1.	85403 Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze	0,0	0,0	100,0	98,8	-	-	98,8
18.2.	85412 Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży	2 202,8	2 260,00	2 243,8	2 243,8	101,9	99,3	100,0
18.3.	85415 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	7 826,6	0,00	10 992,4	7 254,9	92,7	-	66,0
18.4.	85416 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	1 595,3	0,0	1 483,4	1 436,9	90,1	-	96,9
18.5.	85495 Pozostała działalność	160,3	0,0	245,0	232,6	145,1	-	94,9
19.	855 Rodzina	3 786 834,5	2 076 090,0	2 139 940,3	2 115 003,5	55,8	101,9	98,8

19.1.	85501 Świadczenie wychowawcze	2 851 201,4	1 185 868,0	1 222 068,0	1 214 802,2	42,6	102,4	99,4
19.2.	85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	840 571,3	853 578,0	876 289,0	859 770,5	102,3	100,7	98,1
19.3.	85503 Karta Dużej Rodziny	95,2	0,0	372,0	338,15	355,3	-	90,9
19.4.	85504 Wspieranie rodziny	183,0	0,0	5,8	5,8	3,2	-	100,0
19.5.	85508 Rodziny zastępcze	29 611,1	12 130,0	12 261,2	11 910,5	40,22%	98,2	97,1
19.6.	85509 Działalność ośrodków adopcyjnych	3 482,2	3 496,0	3 798,7	3 798,7	109,1	108,7	100,0
19.7.	85510 Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	12 248,9	4 325,0	5 395,3	4 972,1	40,6	115,0	92,2
19.8.	85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	12 835,2	12 435,0	15 259,0	14 956,4	116,5	120,3	98,0
19.9.	85515 Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych oraz świadczenia wychowawczego	4 693,6	4 137,0	4 364,4	4 323,7	92,1	104,5	99,1
19.10.	85516 System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	31 794,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
19.11.	85595 Pozostała działalność	118,4	121,0	126,9	125,5	106,0	103,7	98,9
20.	900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	15 024,8	15 698,0	18 478,6	18 157,4	120,9	115,7	98,3
20.1.	90001 Gospodarka ściekowa i ochrona wód	188,35	0,00	0,00	0,00	0,00%	-	-
20.2.	90004 Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	0,0	0,0	2 447,2	2 156,9	-	-	88,1
20.3.	90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	104,6	340,0	263,3	263,3	251,8	77,4	100,0

20.4.	90007 Zmniejszenie hałasu i wibracji	0,2	3,0	1,0	0,3	155,0	10,3	31,0
20.5.	90014 Inspekcja Ochrony Środowiska	14 731,7	15 355,0	15 767,1	15 737,0	106,8	102,5	99,8
21.	921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	12 914,2	18 296,0	18 996,0	18 765,7	145,3	102,6	98,8
21.1.	92120 Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	4 343,7	9 458,0	8 954,7	8 894,7	204,8	94,0	99,3
21.2.	92121 Wojewódzkie Urzędy Ochrony Zabytków	8 570,5	8 838,0	9 041,3	8 871,0	103,5	100,4	98,1
21.3.	92195 Pozostała działalność	0,0	0,0	1 000,0	1 000,0	-	-	100,0
22.	925 Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	1 820,0	1 820,0	1 820,0	1 818,8	99,9	99,9	99,9
22.1.	92502 Parki krajobrazowe	1 796,0	1 796,0	1 796,0	1 796,0	100,0	100,0	100,0
22.2.	92503 Rezerваты i pomniki przyrody	24,0	24,0	24,0	22,8	94,8	94,8	94,8
23.	926 Kultura fizyczna	0,0	0,0	1 650,0	1 650,0	-	-	100,0
23.1.	92601 Obiekty sportowe	0,0	0,0	1 650,0	1 650,0	-	-	100,0

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa zweryfikowanych przez NIK.

- ¹⁾ Łącznie z wydatkami, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28 za rok 2021 = kolumna 8 + kolumna 12).
- ²⁾ Ustawa budżetowa na rok 2022 z dnia 17 grudnia 2021 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 270).

7.6. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKI

Lp.	2	Wykonanie 2021			Wykonanie 2022			8:5	
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70 ¹⁾	Wynagrodzenia wg Rb-70 ²⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70 ¹⁾	Wynagrodzenia wg Rb-70 ²⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego		
									tys. zł
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Ogółem		3 268	266 009,8	6 783	3 326	319 897,8	8 015	118,2	
wg statusu zatrudnienia ²⁾ , w tym:		01	1 651	137 364,1	6 933	1 699	175 251,3	8 596	124,0
		02	3	476,8	13 246	3	556,0	15 444	116,6
		03	1 536	120 428,2	6 534	1 542	135 036,4	7 298	111,7
		10	78	7 740,7	8 270	82	9 054,1	9 201	111,3
1.	010 Rolnictwo i łowiectwo	502	37 516,6	6 228	506	45 027,7	7 416	119,1	
1.1.	01023 Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	01	1	50,8	4 230	1	60,4	5 037	119,1
		03	29	1 740,2	5 001	26	2 028,0	6 500	130,0
1.2.	01032 Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	01	8	561,8	5 852	8	622,2	6 481	110,8
		03	114	8 150,0	5 958	114	9 089,4	6 644	111,5
1.3.	01033 Wojewódzkie inspektoraty weterynarii	01	11	530,4	4 018	11	608,4	4 609	114,7
		03	73	5 363,6	6 123	72	5 736,7	6 640	108,4
1.4.	01034 Powiatowe inspektoraty weterynarii	01	14	667,5	3 973	14	715,3	4 257	107,2
		03	246	20 025,4	6 784	254	25 715,6	8 437	124,4
1.5.	01095 Pozostała działalność	01	6	426,9	5 929	6	451,7	6 273	105,8
		03	0	0,0	-	-	0,0	-	-
2.	050 Rybołówstwo i rybactwo	21	1 267,0	5 028	20	1 326,8	5 528	110,0	
2.1.	05003 Państwowa Straż Rybacka	01	21	1 267,0	5 028	20	1 326,8	5 528	110,0
3.	500 Handel	74	5 039,0	5 675	68	5 076,0	6 221	109,6	
3.1.	50001 Inspekcja Handlowa	01	5	422,3	7 038	4	472,4	9 842	139,8
		03	69	4 616,7	5 576	64	4 603,6	5 994	107,5
4.	600 Transport i łączność	45	4 248,2	7 867	45	4 982,5	9 227	117,3	
4.1.	60055 Inspekcja Transportu Drogowego	01	6	557,4	7 741	6	632,3	8 782	113,4
		03	39	3 690,8	7 886	39	4 350,2	9 295	117,9
5.	710 Działalność usługowa	34	2 614,8	6 409	29	2 655,3	7 630	119,1	
5.1.	71015 Nadzór budowlany	01	4	308,4	6 426	4	297,3	6 193	96,4
		03	30	2 306,4	6 407	25	2 358,0	7 860	122,7
6.	750 Administracja publiczna	795	59 356,0	6 222	792	65 200,0	6 860	110,3	
6.1.	75011 Urzędy wojewódzkie	01	130	7 820,9	5 013	132	8 719,7	5 505	109,8
		02	3	476,8	13 246	3	556,0	15 444	116,6
		03	586	45 056,2	6 407	593	49 606,9	6 971	108,8

6.2.		75081	System powiadamiania ratunkowego	01	73	5 683,4	6 488	61	5 940,3	8 115	125,1
				03	3	318,7	8 853	3	377,1	10 476	118,3
7.	754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa			96	8 839,4	7 673	101	10 194,5	8 411	109,6
7.1.		75410	Komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej	01	5	268,4	4 474	5	306,5	5 108	114,2
				03	13	830,3	5 322	14	833,9	4 963	93,3
				10	78	7 740,7	8 270	82	9 054,1	9 201	111,3
8.	801	Oświata i wychowanie			119	11 231,7	7 865	115	11 357,7	8 230	104,6
8.1.		80136	Kuratoria oświaty	01	11	935,7	7 089	11	937,7	7 104	100,2
				03	108	10 296,0	7 944	104	10 420,0	8 349	105,1
9.	851	Ochrona zdrowia			1 336	116 070,4	7 240	1 400	153 130,8	9 115	125,9
9.1.		85132	Inspekcja Sanitarna	01	1 312	113 951,4	7 238	1 328	143 979,1	9 035	124,8
9.2.		85133	Inspekcja Farmaceutyczna	01	8	734,0	7 646	8	716,0	7 458	97,5
				03	15	1 250,0	6 944	15	1 256,0	6 978	100,5
9.3.		85144	System Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego	01	1	133,0	11 084	1	129,5	10 790	97,3
9.4.		85146	Działalność dyspozytorska medycznych	01	0	2,0	-	46	6 620,0	11 993	-
				03	-	-	-	2	430,2	17 925	-
10.	853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej			9	583,9	5 407	9	611,7	5 664	104,8
10.1.		85321	Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	01	9	583,9	5 407	9	611,7	5 664	104,8
11.	855	Rodzina			50	3 278,8	5 465	51	3 499,7	5 718	104,6
11.1.		85515	Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych oraz świadczenia wychowawczego	01	4	228,4	4 758	2	107,5	4 478	94,1
				03	45	2 952,2	5 467	48	3 288,7	5 709	104,4
11.2.		85595	Pozostała działalność	03	1	98,2	8 180	1	103,5	8 629	105,5
12.	900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska			115	10 601,0	7 682	115	11 251,1	8 153	106,1
12.1.		90014	Inspekcja Ochrony Środowiska	01	11	1 093,2	8 282	11	981,3	7 434	89,8
				03	104	9 507,8	7 618	104	10 269,8	8 229	108,0
13.	921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego			72	5 363,0	6 207	75	5 584,0	6 204	100,0
13.1.		92121	Wojewódzkie Urzędy Ochrony Zabytków	01	11	1 137,3	8 616	11	1 015,2	7 691	89,3
				03	61	4 225,7	5 773	64	4 568,8	5 949	103,1

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach, zweryfikowanego przez NIK.

1) W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

2) Załącznik nr 35 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy.

3) Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

7.7. WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem, w tym:		10 555,1	0,0	6 460,6	460,6	61,2	-	100,0
1.	dział 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	10 555,1	0,0	6 460,6	460,6	61,2	-	100,0
1.1.	Program operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	10 555,1	0,0	6 460,6	460,6	61,2	-	100,0

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-28UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej i/lub rocznego sprawozdania Rb-28UE WPR z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich w zakresie wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej – po weryfikacji przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2022 z dnia 17 grudnia 2021 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 270).

7.8. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Minister Finansów
8. Komisja Finansów Publicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
9. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
10. Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
11. Komisja Budżetu i Finansów Publicznych Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
12. Wojewoda Dolnośląski